

OF ARCHITECTURE

Re-
The

LÆRERE | TEACHERS
Bryony Roberts, Chr
Ruvud, Critics: Erik Lar
Otero-Palcos.

STUDENTER | STUDENTS
Nina Gjersæe, Hauk Lien, E
Ida Nordstrøm, Liv Mari Op
Rebecca Schulz.

of Regjeringskvartalet

KURSBESKRIVELSE | COURSE DESCRIPTION
The master course "Re-store: The Future
kvartalet" presents "Open Quarter"
oppdrag organized by the
construction (Statsbygg).
"Re-store: Government quarter
as a research group consisting
students and teachers. The AHO
side six prequalified international
result of the work was exhibited
from 13.04 to 10.05.
The group has contributed analysis
the ongoing planning process for
AHOteam argues that the future
an open democratic urban space, the
of historic buildings and urban
and Arne Garbergs space, efficient
worthy memorial to the terror that se
on July 22, 2011.
is a collaboration between the Insti
History at also and Columbi
of Architecture, Planning and Preservation

Rapport og planer 2016-2017

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Årsrapport (2016–2017)

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Innhold

I. Styrets beretning	3
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
III. Årets aktiviteter og resultater	8
IV. Styring og kontroll i virksomheten	27
V. Vurdering av framtidsutsikter	30
VI. Budsjett for 2017	40
VII. Styrets kommentarer til AHOs regnskap for 2016	41
VII. Årsregnskap 2016	44

I. Styrets beretning

I 2016 har styret hatt hovedfokus på studiekvalitet, blant annet gjennom en studietur til London der studiekvalitet ble diskutert med britiske utdanningsinstitusjoner og et styreseminar med studieprogramledelse som hovedtema.

Styret har vedtatt å opprette et nytt 2-årig masterstudium i Design.

Styret har arbeidet med bemanningsplaner, samtidig som tilsettingsmyndigheter er delegert for å sikre en mer smidig saksbehandling i tilsettingssaker.

Det ble i 2016 opprettet et arbeidsutvalg som skal gjøre en mulighetsstudie for forpliktende samarbeid mellom AHO, Kunsthøgskolen i Oslo og Norges Musikkhøgskole, og styret har vært tett på prosessen ved å gi innspill til mandat, og vil følge prosessen videre.

Styret har vedtatt ledelsessystem for informasjonssikkerhet.

Vurdering av de samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2016

Styret vurderer de samlede resultatene ved AHO som gode. Resultatene på de fleste nasjonale utdanningsparametere er svært gode og AHOs utdanningsprogrammer er internasjonalt anerkjente. Dette gir seg utslag i en høy internasjonal søkning til studiene og gode resultater i rangeringer og studentkonkurranser. AHOs søkertall til begge de gjennomgående studiene er svært tilfredsstillende, både generelt og målt mot sammenlignbare studier. Tildelingen av nye studieplasser i landskapsarkitektur i samarbeid med UiT, Norges arktiske universitet, gir en unik mulighet til å utvikle fagfeltet og utdanne lokal ekspertise på kalde klima.

Styret er tilfreds med at det målrettede arbeidet med forskningsutdanningen gir resultater og bedre gjennomstrømmingstall.

Ut fra styrets vurdering har AHO over tid hevdet seg som en forskningsinstitusjon, med jevne disputastall, høy andel ekstern finansiering og betydelig forskningsaktivitet.

2016 har vært et avslutnings-og-oppstartsår for forskningsprosjekter. Samtidig har det blitt lagt vesentlige ressurser i å søke nye prosjekter. AHO har også stilet søknadene til EU og dermed ser vi en dreining bort fra NFR. Dette forklarer en svakere uttelling i prosjekter i 2016, men AHO ligger godt plassert for uttelling på forskningsaktivitet- og prosjektsøknader i den kommende perioden.

Styret er ikke tilfreds med at vi ved masterprogrammet i landskapsarkitektur har hatt et for stort frafall mellom opptak og studiestart. Styret ser likevel en god utvikling etter at flere tiltak ble iverksatt for å forbedre søknadsprosessen i 2016. For 2017 er det igangsatt ytterligere tiltak og et gjennomgående utdanningsløp innen landskapsarkitektur forventes å gi et godt grunnlag til søkningen, også nasjonalt.

Styret har også i 2016 overvåket AHOs økonomi nøye og er tilfreds med styringen. Årsregnskapet presenterer en akseptabel økonomisk situasjon, men det er i 2017 et behov for å sikre at aktivitetsnivået og planlagte kostnader samsvarer med AHOs bære- og gjennomføringsevne.

Prioriteringer for 2017

De viktigste prioriteringene for 2017 vil være å arbeide med mulighetsstudien, systemisk kvalitet, studiekvalitetsarbeid og oppfølging av AHOs egen forskningsevaluering. Styret vil også vedta en handlingsplan for perioden 2017–2020, basert på målsetningene i Strategi 2020.

Arbeidet med utdanningskvalitet vil foregå på flere arenaer, både ved videreutvikling av grunnutdanningen, revidering av læringsutbyttebeskrivelser og ved videre arbeid med AHOs didaktiske modell. AHO vil også følge opp Kvalitetsmeldingen etter den er behandlet i Stortinget.

AHO skal etablere en femårig fellesgrad i landskapsarkitektur sammen med UiT, Norges arktiske universitet, samtidig som det blir gitt undervisning på masternivå. Etablering av et nytt studieprogram i samarbeid med en annen institusjon vil kunne gi god læring også utover det konkrete programmet.

AHOs egen forskningsevaluering ferdigstilles i 2017, samtidig som enkelte av AHOs forskningsgrupper deltar i NFRs evaluering av forskningen innen humaniora. Evalueringene vil danne grunnlag for videre satsninger og strategier innenfor forskningsfeltet.

Arbeidsgruppen som har sett på de faglige mulighetene knyttet til et formalisert samarbeid mellom Norges musikkhøgskole, Kunsthøgskolen i Oslo og AHO skal avgi sin rapport i 2017. Styret er opptatt av at styrkingen av faglig kvalitet og strategisk posisjonering skal være den viktigste føringen i dette arbeidet fremover.

AHOs muligheter og utfordringer

Styrets mål er at AHO skal beholde posisjonen som en av de internasjonalt ledende arkitektur- og designhøgskolene. Styret anser dette som et ambisiøst, men realistisk mål.

AHO er godt stilt med henblikk på hovedsatsningene i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Det er vesentlig at AHO evner å videreutvikle og benytte denne posisjonen.

Det er viktig å sikre tilstrekkelig antall kandidater i designutdanningen for å møte etterspørselen etter interaksjon- og tjenstedesignere. Kandidatene fra disse spesialiseringene er viktige bidragsytere i møte med utfordringene skissert i Langtidsplanen. AHO har derfor bedt om nye studieplasser innen design i sitt innspill til statsbudsjett for 2018.

Frem til 2020 vil AHO ha en betydelig utskifting av vitenskapelige ansatte. Det er avgjørende for å befeste og videreutvikle AHOs ledende posisjon at institusjonen fortsetter å tiltrekke seg de fremste internasjonalt fagpersonene.

AHO må utnytte fordelene ved å være en liten og fleksibel institusjon, samtidig som det må sikres en god og effektiv forvaltning.

Oslo, 8. mars 2017

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Oslo, 8. mars 2017

Rina Brunzell Harsvik
Styreleder

Hilde Angelfoss

Sven Felding

Petter Eiken

Elisabeth Ulrika Sjødahl

Andrew Morrison

Marius Nygaard

Mari Lending

Brita Nøstvik

Aurora R. Fiveland

Miriam Landa Kvaleberg

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Antall årsverk	144
Antall registrerte studenter	634
Totale inntekter	196,58 millioner
Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer	169,8 millioner

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) er en vitenskapelig høyskole som gir utdanning i arkitektur, design og landskapsarkitektur og tildeler gradene master og ph.d. AHO tilbyr også spesialisert videreutdanning i urbanisme og i arkitekturvern. I 2016 hadde AHO 634 studenter og 58 ph.d.-kandidater. 28,7% av studentene kommer fra andre land enn Norge. AHO har 144 årsverk, herav 100 i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Det er 1 lærer per 7 studenter, noe som gir tett oppfølging og god kobling mellom forskere, profesjonsutøvere og studenter. AHO har en liten administrasjon sammenlignet med andre institusjoner i sektoren og hadde 44 administrativt ansatte i 2016. Årsomsetningen var på 196,58 millioner, hvorav 172,2 mill. er statlige bevilgninger og 24,3 mill. eksternfinansiert.

Som en spesialisert vitenskapelig utdannings- og forskningsinstitusjon er AHO i en særstilling. AHO har godt kvalifiserte studenter og vitenskapelig ansatte, svært god søkning og gjennomføringsprosent, nyter nasjonal og internasjonal anerkjennelse, oppnår topprankinger innen flere områder, har god næringslivskontakt og innovasjonsevne, stor internasjonal kontaktflate og en tydelig rolle innen våre fagfelt: design, arkitektur, landskapsarkitektur, urbanisme og arkitekturvern.

Historie

Arkitektutdanningen i Oslo ble etablert i 1945 som et krisekurs for arkitektstudenter som fikk utdanningen sin avbrutt av 2. verdenskrig. Utdanningen var i starten en del av Statens håndverks- og kunstindustriskole (SHKS) fram til etableringen av en selvstendig høyskole i arkitektur i 1962. Norges første utdanning i industridesign ble etablert i 1979 som et toårig etterutdanningskurs. En fullstendig utdanning ble startet i 1983. Fra 1989 var også denne en del av SHKS, men i 1996 ble industridesign overført til Arkitektshøgskolen i Oslo (AHO), som i 2005 byttet navn til Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. I 2004 opprettet AHO et masterstudium i landskapsarkitektur.

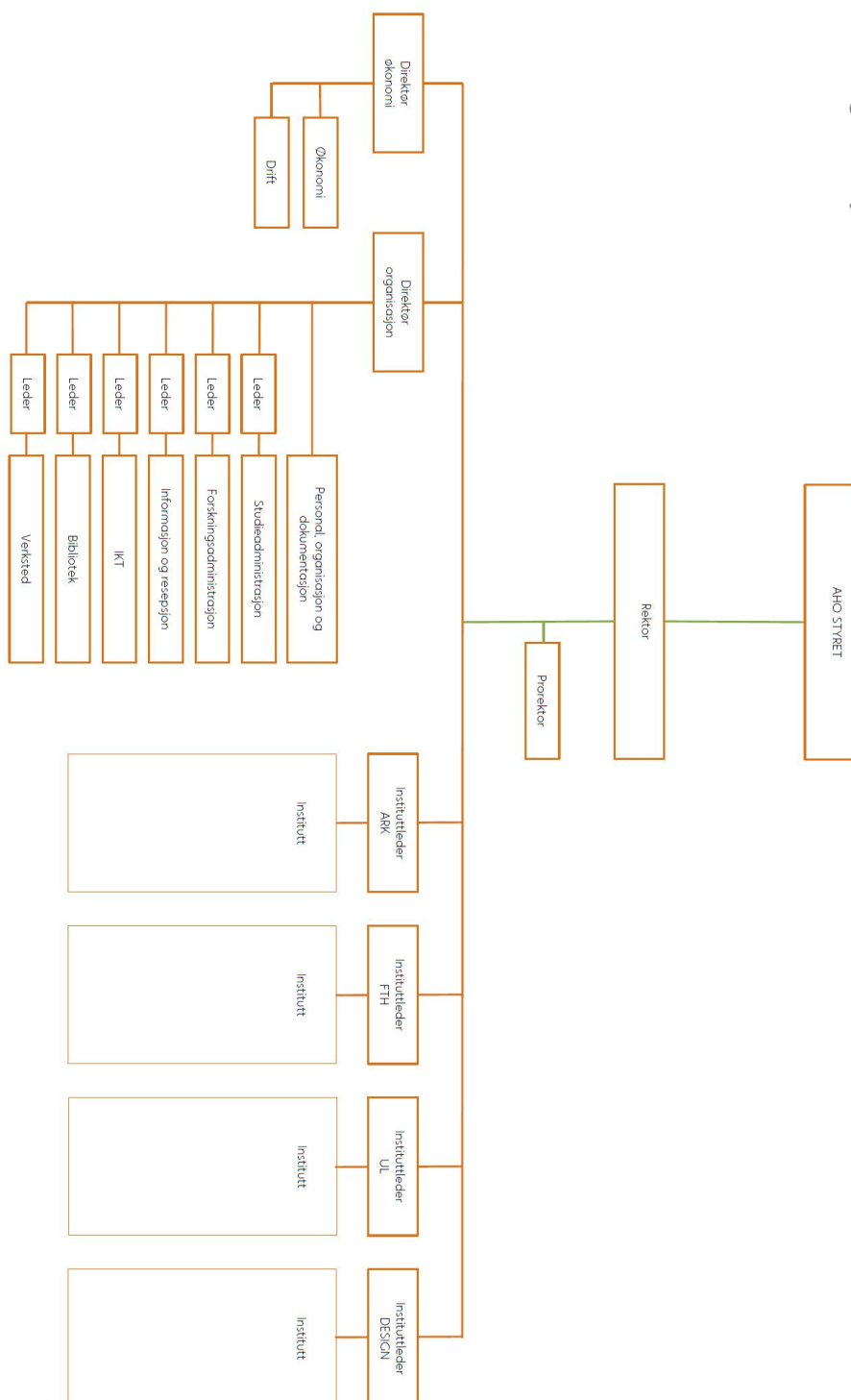
Forskningsbasert undervisning, undervisningsbasert forskning

AHO har de siste årene gjennomført en sterk dreining mot forskning, og dette har i sin tur styrket undervisningen. Forskningsbasert undervisning og undervisningsinformert forskning er gjennomgående i alle studieprogrammene. Undervisningen, som for en stor del foregår på tegnesaler og i velutstyrte verksteder, er også nært knyttet til praksis og profesjonsutøvelse. Flere av de vitenskapelig ansatte har egen praksis og AHO sikrer også kontakt med praksis gjennom å invitere eksterne spesialister og praktiserende fagpersoner som lærekrefter.

Ledelse og organisasjonsstruktur

AHO har en styringsmodell med ansatt rektor og eksternt styreleder.

AHO organisasjonskart 1

III. Årets aktiviteter og resultater

Resultatene på nasjonale og lokale styringsparametere og vurdering av disse

Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning

AHO er en privilegert skole; dedikerte og tilfredse studenter og lærere leverer gode resultater. Lærestedet har landets beste søkning, studentene ligger i toppen av studiebarometret når det gjelder tilfredshet og tid brukt på studier, studiepoengproduksjonen er god, det er tett kobling mellom forskning og undervisning, flere internasjonalt orienterte forskningsmiljø med stor kontaktflate, nær kobling mellom fagmiljø og yrkesliv og høy grad av internasjonalisering er områder der AHO skårer svært godt. AHO setter inn vesentlige ressurser for å opprettholde de gode rangeringene og videreutvikle kvalitetsarbeidet på alle områdene.

Virksomhetsmål 1.1:

AHO skal utdanne mastergradskandidater som holder et høyt internasjonalt nivå innenfor arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design og som er kvalifisert for regionale, nasjonale og globale arbeidsmarkeder.

Tilbakemeldingene fra AHOs eksterne sensorgrupper etter diplomsensuren innen alle fagfelt er i all hovedsak meget positive. Skolen har greid å tiltrekke seg sensorer av et høyt internasjonalt format og tilbakemeldingene i 2016 er at de fleste prosjekter holder et høyt nivå, med nasjonal og internasjonal relevans, og de er både modige og ambisiøse.

Tidsbruk og studiekvalitet

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	48,8	51,9	53,9	50
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,2	4,6	4,5	4,5

AHOs studenter er blant studentene i Norge som legger mest arbeidstid i studiene, og som er mest tilfredse sammenlignet med tilnærmet alle andre studenter i Norge. Dette bekreftes av tall fra NOKUTs Studiebarometer og NOKUTs Undervisningsundersøkelse. Den høye graden av tilfredshet skyldes ifølge Studiebarometeret at studentene har en sterk interesse for faget, at de opplever å bli tatt på alvor fra første skoledag og at det blir stilt tydelige krav til dem fra lærere og medstudenter. NOKUTs Undervisningsundersøkelse, gjennomført blant AHOs lærere i arkitektur, understøtter disse funnene. Lærerne er meget tilfreds med studentenes arbeidsmengde, kunnskap og deltagelse. Undervisere i AHOs fagportefølje bruker studentaktive læringsformer i større grad enn andre fagtradisjoner og dette er ifølge NOKUT noe av grunnen til den høye kvaliteten.

Studiekvalitet har i 2016 vært et innsatsområde som har gjennomsyret AHO fra styret, gjennom strategiske utvalget og videre til hver enkelt faglig ansatt. Mange av kriteriene for kvalitet i høyere utdanning er allerede godt integrert i AHOs studieportefølje. AHOs studenter møter allerede ved oppstart krevende og engasjerte studier. Studentene møtes som ansvarlige deltagere i egen læring og blir fort integrert både i det akademiske og sosiale felleskapet på skolen. Ikke minst er lærings- og vurderingsformene både aktiviserende og varierte, noe som ligger i fagenes egenart. Det finnes mange eksempler på dette ved AHO, her vil vi trekke frem et eksempel:

Forskningsbasert undervisning med fotfeste i aktuelle problemstillinger anses som verdifullt for å utvikle arkitektonisk kunnskap. Et masterkurs i arkitektur, som var et samarbeid mellom OBOS og et doktorgradsprosjekt om urban trebebyggelse, utviklet urbane strategier, arkitektoniske konsepter og detaljløsninger for et område i Mortensrud. Mens Ph.d.- prosjektet sto for oppgavestillingen og faglig innspill bidro OBOS med tomteforslag og eksisterende utfordringer for å simulere en realistisk kontekst.

Tilknytning til næringsliv og arbeidsmarked

Det er god kobling mellom AHOs studier og arbeidslivet. Om lag halvparten av AHOs lærerkrefter har egen praksis ved siden av undervisningsengasjementet på skolen. Dette sikrer praksisnær og profesjonsorientert undervisning og bygger bånd mellom skolen og bransje- og arbeidsmarkedet

Gjennom utstillingene AHO WORKS inviteres bransjeaktører hvert semester til AHO for å se studentenes prosjekter og dele ut priser til prosjekter som utmerker seg. Tilbakemeldingene fra våre næringslivspartnere er at AHOs studenter holder et høyt nivå og tilegner seg ferdigheter som arbeidslivet har behov for. I tillegg til priser delt ut av våre partnere når studentene høyt opp i konkurranser nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet «Coworking Spaces», som vant Aspelin-Ramm prisen for enestående arbeid, er et arbeid om en gryende revolusjon i organiseringen av kontorer og arbeidsplasser i byene våre, mens prosjektet «FISH» vant Statsbyggprisen for ideen om et landbasert oppdrettsanlegg med et opplevelsessenter i Oslo. Flere av AHOs designstudenter har vunnet priser og fått hederlig omtale i de mest prestisjefylte internasjonale og nasjonale konkurranser. Blant annet har de utmerket seg i høythengende konkurranser som Core 77, Red Dot Design Award, If Design award, Bolia Design Award, Unge Talenter og Visuelt. Designutdanningen ved AHO er rangert som nummer 14 i Amerika og Europa av Red Dot. Dette er en svært prestisjefylt rangering.

Designutdanningen kobler studentene med nærings- og arbeidsliv allerede ved oppstarten av studiet og tilnærmet alle kurs i 2016 har en eller flere eksterne samarbeidspartnere. Noen eksempler på partnere studentene har møtt allerede på grunnnivået er Lovisenberg Diakonale sykehus, NOFIMA, LEGO, ADIDAS, Oslo Bysykel, Stokke og Hurtigruten. Det å koble studentene med arbeidslivet tidlig i studiet er positivt både for arbeidsmarkedet og studentene. Studentene får et innblikk i reelle problemstillinger de skal bidra til å løse, mens arbeidslivet får et godt innblikk i kompetansen AHOs kandidater innehar. Dette sikrer også undervisningens arbeidslivsrelevans.

Opptakskvalitet

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
ANTALL SØKERE PER STUDIEPLASS	2014	2015	2016	2016
Antall førstevalgsøkere per studieplass (1ste år)				
DESIGN	3,8	4,2	4,2	4,5
ARKITEKTUR	14,1	11,8	11,2	12
Antall søkere per studieplass masternivå				
4de år DESIGN	9,7	10,6	11,9	10
4de år ARKITEKTUR	31,0	34,5	39,6	30
LANDSKAPSARKITEKTUR	8,9	5,5	5,4	8

AHO hadde i 2016 flest førstevalgsøkere per studieplass blant læresteder med Samordna opptak. Med totalt 799 førstevalgsøkere til 90 plasser, er snittet 8,9 førstevalgsøkere per plass. Resultatene fra Samordna opptak viser at Politihøgskolen følger bak AHO med 4,6 førstevalgsøkere per plass, deretter Lovisenberg diakonale høyskole med 4,4 og Norges Idrettshøyskole med 4,1.

Søkningen til designstudiet er på samme nivå som foregående år, med 4,2 søkere per studieplass. Antall førstevalgsøkere på design har økt med rundt 30% målt mot 2014. Vi er fornøyd med at søkingen har stabilisert seg på et høyere nivå, særlig siden det de siste årene er etablert flere nye designutdanninger i Norge samt at antall studieplasser i AHOs designprogram har økt fra 25 til 30 plasser.

Antallet søknader til masternivå går markert opp også i 2016, især gjelder dette arkitekturprogrammet. Norge er det eneste landet i Skandinavia som ikke tar skolepenger for internasjonale studenter og noe av økningen må tilskrives dette. Likevel er tilbakemeldingene fra våre internasjonale masterstudenter at AHOs rykte som en anerkjent og høyt rangert utdanningsinstitusjon teller sterkt for deres studievalg.

Det er spesielt ett forhold som forklarer at opptaket på Master i landskapsarkitektur er et stykke bak målsetningen om 9 søkere per plass. Statistikken inneholder både opptak til den regulære mastergraden i Oslo, og til piloten som gjennomføres i samarbeid med Universitetet i Tromsø. Formelt regnes disse to studieretningene som en felles mastergrad i landskapsarkitektur. Dersom studieplasser i piloten ikke regnes inn, ville søkning per studieplass være 8,5, som er tett opp mot målsetningen for 2016.

Gjennomføring og frafall

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	53,85	70,5	45	70

Tallet på studenter som gjennomførte utdanningen på normert tid har falt siden 2015 og er lavere enn målsettingen. Kun Master i Landskapsarkitektur ved AHO faller inn under styringsparameteret. Tallmaterialet er meget lite og små utslag i faktiske tall gir store svingninger, noe statistikken for de siste årene tydelig viser.

Ser man på fullførte studier med ett semesters forsinkelse så er snittet nærme 2015-resultatet. Det bør understrekes at de faglige kravene i studiet er styrket og dermed opplever noen kandidater at de ikke består deler av utdanningen, noe som igjen fører til forsinkelse. Frafallet fra studiet er tilnærmet ikke eksisterende, noe vi er godt fornøyd med.

Det er komplisert å presentere sikre tall på gjennomføringen på de integrerte mastergradene i arkitektur og design. Tallmateriale har en del usikkerhet i seg, viser at rundt 50% fullfører på normert tid (5,5 / 5 år), mens opp mot 85% har fullført studiene ett år forsinket. Da er ikke permisjoner, praksis og andre forsinkelser tatt hensyn til. Arbeidsmarkedet for våre studenter er meget godt og det er en stor etterspørsel etter praktikanter. Mange studenter ved AHO benytter seg av muligheten til å ta ett eller to semester i arbeidspraksis. Profesjonsstudier som våre har ikke praksis som en del av utdanningstilbudet, og det er flere studenter som på eget initiativ velger å ta permisjon for å prøve seg i felten. For mange gir dette økt faglig trygghet og relevans, men det går utover studieprogresjonen. I studier med en slik kompleksitet og lengde som de AHO tilbyr, er det ikke påfallende at ikke alle kandidater vil fullføre på normert tid. Det må være en god balanse mellom ønsket om en god gjennomstrømming og ønsket om faglig modning og kvalitet.

Virksomhetsmål 1.2: AHO skal ha et utstrakt nasjonalt og internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

AHO samarbeider om utdanning med en rekke partnere i inn- og utland, både med utdanningsinstitusjoner og bedrifter. Alle masterprogrammene tar del i og drar nytte av dette. Ikke minst bidrar de mange møtepunktene mellom programmene og profesjonsutøvere nasjonalt og internasjonalt til at utdanningen er tett på samfunnsutviklingen. Studentene får hele tiden jobbe med aktuelle problemstillinger og kvalifisere seg for morgendagens behov. Utdanningssamarbeid der studentgrupper og lærere fra utvalgte utenlandske institusjoner deltar i deler av AHOs masterkurs eller motsatt; at studenter og lærere fra AHO jobber med prosjekter i utlandet og med utvalgte lokale samarbeidspartnere gjør at studentene får verdifulle erfaringer også i internasjonale kontekster.

Nasjonalt utdanningssamarbeid

AHO har i 2016 videreført samarbeidsprosjektet med UiT, Norges arktiske universitet, om det toårige masterprogrammet i landskapsarkitektur (mer informasjon i 4.2). Programmet er eid og drevet av AHO, men i nært faglig samarbeid med kunsthøgskolen ved UiT. Høsten 2016 tok programmet opp 12 masterstudenter til «campus Tromsø». Det faglige fokuset på kursene som er lokalisert i Tromsø spenner fra polare problemstillinger til is og snø, miljø- og økosystemer i kalde landskap. Pilotsamarbeidet har vært meget interessant og givende for begge institusjoner. Nye fagmiljøer har knyttet kontakt med hverandre og kollegautveksling mellom institusjonene har bidratt til faglig utvikling og nettverk. Ikke bare de faglig ansatte har vært beriket av samarbeidet. Tette relasjoner mellom administrasjonene har utviklet seg og studentene har fått god og jevn oppfølging fra henholdsvis AHO-administrasjonen og administrasjonen ved Det kunstfaglige fakultet ved UiT. Pilotsamarbeidet har lagt en god basis for det videre arbeid med fellesgraden; det femårige integrerte masterprogrammet i landskapsarkitektur med oppstart høsten 2018.

AHO innledet i 2016 et samarbeid med Flyktningshjelpen/NORCAP om prosjektet In Transit. Det har som mål å utvikle designløsninger og nytenkende romlige innretninger av transit-rom for mennesker på flukt og for deres vertsamfunn. Løsninger som kan tilby (følelsen av) normalitet og trygghet i midlertidige og ekstreme situasjoner. Prosjektet, som nå er inne i sitt tredje semester har fått bred oppmerksomhet og blitt svært godt mottatt, blant annet har UDI invitert studenter og lærere til å presentere løsningene de har designet.

Internasjonalt utdanningssamarbeid

Designstudenter gjennomførte våren 2016 et månedslangt feltstudie i Kenya der studenter og lærere fra AHO, Cape Peninsula University of Technology og School of the Arts and Design ved University of Nairobi deltok. De gjennomførte en komparativ studie om klimaendringer, forbruk og forskjellige måter å leve på ved å sammenligne både forskjeller innenfor Kenyas rurale og urbane områder, og mellom Global North (Norge) og Global South (Kenya og Sør-Afrika). Dette er også en del av et forskningssamarbeid med de nevnte institusjonene.

AHO har videreutviklet samarbeidet med Columbia University GSAPP, gjennom lærerutveksling, "tvillingkurs", symposier, internasjonale publikasjoner og forskningssamarbeid. Skolene har ansatt en fagperson som underviser i halv tid på begge institusjoner, noe som sikrer kontinuitet og sammenheng i studieprogrammene.

AHO deltok på Kunnskapsdepartementets delegasjonsreise til Brasil i september 2016 og undertegnet i den forbindelse en intensjonsavtale med University of Sao Paulo, Faculty of Architecture and Urbanism. AHO har også videreført sitt samarbeid med Det norske instituttet i Roma, UiO. Det arbeides nå med å etablere et mer omfattende samarbeid i Roma som involverer flere norske og internasjonale institusjoner med tilholdssted der.

I september 2016 var AHO vertskap for 14 arkitektskoler fra 12 ulike land i forbindelse med Oslo Arkitekturtriennale (OAT). AHO er partner i OAT og arrangerte en ukes lang workshop i september der studentene arbeidet med Triennalens tema med utgangspunkt i det gamle Stenersenmuseet i Vika i Oslo. Triennalen var en "pilot" for fremtidige undervisningssamarbeid av denne typen, i form av sommerskoler eller workshops i forbindelse med fremtidige triennaler. AHOs triennaleprogram inkluderte også en rekke "round-tables" (Venezia, Porto og Oslo), utstillinger ved AHO og boklanseringer. AHO og Columbia University GSAPP samarbeidet om Triennalens åpningsarrangement.

Utvexling og internasjonale studenter

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel utreisende utvekslingsstudenter (%) på Erasmus+ av totaltallet av studenter	0 ¹	3,13	5,98	75 % ²

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Antall utreisende studenter per år	37	34	44	45
Antall innreisende per år	V35 H23	V40 H46	V38 H20	V45 H45

AHOs strategi har vært opptatt av å knytte faglig kontakt med institusjoner innenfor Erasmus+ nettverket, noe som også har gitt resultater for studentutvekslingen. Vi anser det som meget vellykket at hele 84% av våre studenter reiser ut innenfor Erasmus+. Det skal understrekes at AHO også har gode faglige forankret avtaler med land utenfor Europa, da spesielt Kina, Japan og Sør-Afrika, hvor vi både mottar og sender studenter. Det er et avvik mellom antall innreisende studenter og AHO studenter som reiser ut. AHO er en høyt rangert og populær skole og har mange og godt kvalifiserte søkere til innveksling. Dette og det forhold at det ikke er krav om skolepenger gjør at det aldri er noe problem å fylle kvoten. For å motivere flere studenter til å reise ut, vil AHO inngå flere utvekslingsavtaler med relevante institusjoner.

Det er viktig for AHO å ha en bredde i studentpopulasjonen ved skolen, og selv om det er en overvekt av europeiske studenter på utveksling tar vi opp en studenter fra for eksempel Kina, Thailand, Japan, Sør-Afrika til gradsstudier. Det har vært et økende fokus i 2016 på å knytte sterkere partnerskap mot institusjoner i de såkalte BRIKS-landene innen både utdanning og forskning. Blant annet fikk AHO støtte av SIU gjennom deres UTFORSK-program til søknaden *designBRICS - a global design network addressing climate change* i samarbeid med Hunan University i Kina som hovedpartner og Cape Peninsula University of Technology i Sør-Afrika som nettverkpartner. Håpet er at dette vil føre til tettere utveksling av studenter på tvers av våre universiteter, på både master og doktorgradsnivå.

¹ Nytt parameter i 2015, ikke tall for 2014

² Målsetning for 2016 ble satt som prosent av alle utreisende, ikke av alle studenter. Vi har her lagt inn resultat som andel av totaltallet på student. Ser man på prosent av alle utreisende er resultatet 84%, høyt over målsetningen.

Virksomhetsmål 1.3:

AHO skal tilby forskerutdanning av høy kvalitet som både bygger på skolens akademiske tradisjon og skolens praksisforankring.

I løpet av 2016 har AHO uteksaminert doktorgradsstudenter som viser bredden i AHOs forskningsfelt. Fra et prosjekt som undersøker den komplekse designprosessen for skipsdesign, til undersøkelse av boliggårder i Nairobi som et steg opp fra slummen. Et annet interessant prosjekt var hvordan stor-skala urbane arkitekturprosjekter som Aker Brygge og Dragvoll fikk sin form mellom 1960 og 1980 tallet i Norge. I tillegg ble to prosjekter med et ulikt blikk på museologi og utstillingshistorie forsvart, mens et annet prosjekt så på hva solcelleteknologien kan bidra inn mot designfaget. Alle disse eksemplene er med på å vise bredden i doktorgradsstudiet, en bredde og tverrfaglighet som unikt for en liten institusjon som AHO.

I 2016 vedtok AHO en ny og revidert ph.d.-forskrift for doktorgradstudiene. Dette har ført til at regelverket er tett knyttet til UHRs veiledende retningslinjer for doktorgradstudiet. Som en konsekvens er det også igangsatt en revidering av alle retningslinjer og rutiner for doktorgradsstudiet som gjelder opptak, gjennomføring, progresjon, midt/sluttevalueringer og innlevering, for å sikre at studiet holder høy kvalitet.

Det er blitt igangsatt en evaluering av AHOs forskning etter ønske fra AHOs styre. Resultatet av denne vil bli fremlagt i 2017. En evaluering av doktorgradsprogrammet er igangsatt i denne forbindelse for å sikre at forskerutdanningen ved skolen er av høy kvalitet, er relevant og har et høyt internasjonalt nivå.

AHO har i 2016 inngått flere forpliktende utvekslingsavtaler (Erasmus+) med skandinaviske institusjoner for å legge til rette for økt mobilitet blant våre doktorgradskandidater. Avtalene er faglig forankret og flere studenter fra partnerinstitusjoner har allerede deltatt på AHOs forskeropplæring.

Gjennomstrømning

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogrammet 6 år tidligere (Nasjonalt styringsparameter)	56% 9 av 16	60 % 3 av 5	50 % 1 av 2	Ble ikke satt mål grunnet lave opptakstall 2010

Det er brukt mye tid og ressurser på å øke gjennomstrømning av doktorgradskandidater i 2016. Flere tiltak er blitt iverksatt. Det er økt oppmerksomhet på opptaks kvalitet og alle doktorgradskandidater får nå utpekt veileder ved opptakstidspunktet. Det er innført et nytt progresjonsrapporteringsystem (ISP=*Individual study plan*) designet etter ønsker både fra veiledere, kandidat og programansvarlig, for å sikre at studenter får den oppfølgingen de behøver. Dette er en pilot på ett år som skal evalueres i 2017. I tillegg har Forskningsutvalget ved AHO fått det helhetlige ansvaret for å kvalitetssikre både programmet, forskerskolen og opptaks/ansettelsesprosessen av stipendiater. Dette gjør at oppfølgingen av doktorgradsstudentene er tydelig forankret. I tillegg er AHO involvert i et nasjonalt nettverk for veiledertrening som jobber for å opprette et nasjonalt opplæringstilbud. Dette ser vi som meget viktig for å sikre kvaliteten på veiledningen, men også for å bidra til økt gjennomføring av våre kandidater.

Nye doktorgradskandidater

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Nye doktorgradskandidater med ekstern finansiering	4	7	0	4

Andelen eksternfinansierte doktorgradsstillinger i 2016 ligger under måltallet. Det har blitt iverksatt flere tiltak i løpet av 2016 for å sikre at antallet eksternfinansierte stillinger øker. Bakgrunnen for resultatet for 2016 er en kombinasjon av bortfall av kvotestipendiater, manglende tilslag på forskningssøknader hvor det var stipendiatstillinger inkludert og et fokus på å øke gjennomstrømning ved å rette ressursene AHO har til å følge opp allerede eksisterende stipendiater.

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNIITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Antall doktorgrader i gjennomsnitt	6	6	6,6	7
Avbrutte doktorgradsavtaler i 1. år			0	0
Nye stipendiater innenfor det kunstneriske utviklingsprogrammet	Ikke deltatt	0	0	0

Vi ser en tendens til økning i doktorgradsproduksjonen over de siste fem årene, selv om målet om 7 doktorgrader i gjennomsnitt over tre år ikke er nådd per 2016. Vi ser allerede at 2017 vil bli et rekordår for gjennomførte doktorgrader, og at snittet på 7 trolig vil bli oppfylt.

AHO har valgt å avvente avgjørelsen rundt opprettelse av en ny kunstnerisk doktorgrad og organiseringen av det kunstneriske utviklingsprogrammet før skolen eventuelt viderefører sitt engasjement. Av den grunn er det ikke satt opp noen målsetning for dette programmet foreløpig.

Virksomhetsmål 1.4:

AHO skal være et ledende nordisk miljø for forsknings- og utviklingsarbeid innen våre prioriterte fagfelt. AHO driver kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå.

Forskningsevaluering

Forskningsutvalget (FU) ved AHO startet i 2016 en evaluering av AHOs forskning etter ønske fra styret. Evalueringen, kalt «Quality for Impact», en intern prosessorientert kvalitativ undersøkelse av AHOs forskning og dens ulike innvirkninger. I tillegg vil innsamlet materiale bli vurdert av eksterne sakkyndige og utgis i en samlet rapport. Arbeidet med evalueringen startet i 2016 og den vil fullføres og offentliggjøres innen sommeren 2017.

Forskningsevalueringen skiller seg fra hvordan forskning vanligvis evalueres i Norge, og blant annet Norges Forskningsråd har allerede uttrykt interesse for designet på evalueringen. I tillegg til selve evalueringen er det igangsatt et eget forskningsprosjekt som gjennom etnografiske metoder forsker på impact-orienterte evalueringsmetoder, med AHOs evaluering som bakteppe.

Publisering

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,55	0,89	0,45 ³	- ⁴
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	-	-	-	30

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Antall publikasjonspoeng i gjennomsnitt ⁵	49,61	54,13	54,45 ⁶	- ⁷

Som en liten institusjon har AHO til dels store variasjoner i vitenskapelig publisering fra år til år. Svingningene vil være knyttet til faktorer som

- utgivelse av monografier
- temanummer av tidsskrifter hvor AHO-prosjekter er godt dekket
- hvor i løpet forskningsprosjekter befinner seg i forhold til publisasjon av resultater

I 2016 har AHO vært i en mellomfase ved at flere prosjekter er blitt avsluttet og at de samme miljøene parallelt med dette er i søknadsfasen for nye prosjekter. At mer ressurser legges til søknadskrivning påvirker også publiseringsmengden.

Forskningssamarbeid

For en institusjon som AHO er det viktig å strategisk knytte seg opp mot de forskningsfelt hvor skolen er internasjonalt ledende. I 2016 har det gitt seg klart utslag i både EU-midler og gode samarbeidspartnere. Skolens forskningsmiljø i arkitekturhistorie, den maritime sektoren og den praksisnære forskningen i arkitektur har skilt seg ut som ledende i sine felt.

Arkitekturhistorie

AHOs humanioramiljø er et internasjonalt ledende fagmiljø med et utstrakt samarbeid både om undervisning og en bred prosjektportefølje. Det EU-finansierte (HERA-programmet) PriArc er startet opp med AHO som koordinator for et internasjonalt tverrfaglig konsortium som ser på samfunnsdebatten om arkitektur fra 1800-tallet til tidlig 2000-tallet.

³ Tallet er foreløpig og basert på data AHO har i rapporteringstidspunktet. Dette kan endre seg når den offisielle rapporteringen gjøres til NSD gjennom Cristin.

⁴ Det ble ikke satt målsetning for 2016 grunnet den nye beregningsmodellen som vil gi nye tall som ikke uten videre er sammenlignbare med gamle. Siden AHOs tall er så små, kan små endringer gi store utslag. Det var derfor vanskelig å tallfeste nye mål for publikasjonspoeng innen leveringsfristen for Rapport og planer i 2016.

⁵ Publikasjonspoeng omregnet til ny beregningsmodell

⁶ Tallet er foreløpig og basert på data AHO har i rapporteringstidspunktet. Dette kan endre seg når den offisielle rapporteringen gjøres til NSD gjennom Cristin.

⁷ Det ble ikke satt målsetning for 2016 grunnet den nye beregningsmodellen som vil gi nye tall som ikke uten videre er sammenlignbare med gamle. Siden AHOs tall er så små, kan små endringer gi store utslag. Det var derfor vanskelig å tallfeste nye mål for publikasjonspoeng innen leveringsfristen for Rapport og planer i 2016.

Maritimt

AHO har styrket den maritime forskningsporteføljen med prosjektet OPENBRIDGE. Det AHO-ledede prosjektet er et med Vard og et bredt norsk konsortium i maritim sektor. Den maritime forskningsgruppen har også deltatt i 2 EU-søknader for maritim innovasjon (SEDNA og EDGE).

Praksisnær arkitekturforskning

AHO har i 2016 fokusert på samarbeid og dynamikk mellom forskning ved AHO og praksismiljøene innen arkitektur og design. Prosjektet The Changing Shape of Practise har hatt stor aktivitet i fjor med internasjonalt symposium, ph.d-seminar, bokutgivelse og utstilling. Prosjektet samarbeider med norske og internasjonale arkitektelskaper og fokuserte i fjor på økende satsing på forskning i arkitekturpraksisen.

Forskningsprosjektet Wood Be Better (WBB), med fokus på materialer, konstruksjoner og økologi i arkitekturen, har etablert et samarbeid med blant andre Harvard Center for Green Buildings and Cities. Prosjektet arrangerte en internasjonal fagdag med Harvard-miljøet om bærekraftig skandinavisk arkitektur. Prosjektet har hatt mye aktivitet og bred internasjonal formidling på konferanser i Italia, Chile og Portugal og Sveits. I november var AHO vertskap for den nasjonale trearkitekturkonferansen hvor skolens lærere og studenter presenterte resultater fra forskning og undervisning.

Forskning og undervisning

På tvers av alle forskningsfelter og forskningsgrupper er det tett kobling mellom forskning og den studiobaserte undervisningen ved AHO. Det vises spesielt ved at alle de overnevnte forskningssamarbeidene integrerer forskningen inn i undervisningen slik at studentene får jobbe direkte opp mot problemstillinger som prosjektene jobber med. Ofte deltar studentene selv i prosjektet ved at de gjør deler av forskningsarbeidet under veiledning av forskere i prosjektene.

Sektormål 2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Regjeringens satsningsområder i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning viser seg klart i både AHOs prosjektportefølje og studieplaner. AHO forsker og underviser på bærekraft, klimautfordringer, vern og gjenbruk, ressursutnyttelse og ytelse innenfor alle våre fagfelt. Forskingen og undervisningen bidrar til fornyelse i offentlig sektor, bedre og mer effektive helse- og omsorgstjenester, og ikke minst muliggjørende teknologier til marin næring. Vår undervisningsform og forskningsprosjektene bidrar til å skape et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv. Dette eksemplifiserer spesielt at ved at både studenter og forskere produserer teknologi og produkter som har direkte innvirkning i og forbedrer folks hverdag, slik at resultatene fra forskningsprosjektene har et videre spenn enn det som gir uttelling i publikasjonspoeng.

Virksomhetsmål 2.1

AHO skal gjennom utdanning, forskning og formidling innenfor sine kjernefag arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design både være en innovativ kraft i samfunns- og næringsutvikling og en kritisk evaluerende røst i endringsprosessene. Gjennom formidling og fagkritikk skal AHO bidra til at forskningsbasert kunnskap innenfor våre fag anvendes for å løse de store samfunnsutfordringene vi står foran. Dette forutsetter at vurderinger om relevans får stor betydning for forskningsprioriteringer.

AHO videreutvikler våre sektorrettede satsningsområder med langsiktige målsettinger for forsknings- og innovasjonssamarbeid basert på sektorens behov og i tråd med regjeringens langsiktige prioriteringer i Langtidsplanen for 2015-2024. I tillegg er det strategisk viktig for AHO at forskning og utdanning ikke skilles, men er integrert der det er mulig. Det gir studentene tidlig erfaring med forskningen som foregår på skolen og de vil på denne måten også kunne bidra inn i forskningsprosjektene under hele utdanningen deres.

Hav, klima og miljø

AHO har en bredde av prosjekter som beveger seg i langtidsplanens satsningsområde på det marine, og innen klima og miljø. Innenfor arkitekturforskningen adresseres spørsmål om miljø, økonomi, produktive landskap og bærekraft blant annet i prosjektet *Locally-specific Architectures and Embedded Architectures*. Prosjektet har samlet inn data om klima og mikroklima i et tverrfaglig samarbeid med Universitetet i Firenze og det italienske Militære Geografisk Institutt. I dokumentasjon og kunnskapsfangsten anvendte prosjektet, som ett av de aller første, data fra droner og avansert skanningsteknologi. Materialet ble tatt i bruk på et masterkurs for å utvikle prosjekter som opprettholder landskapets produktivitet samtidig som driften kan utvides og utbygges.

Et annet prosjekt som tar opp bærekraft og effektiv utnyttelse av ressurser er AHOs bidrag til Bygg- og trenæringen. AHO bidro til skog- og trenæringens "Veikart for grønn konkurransekraft" og AHOs forskning og undervisning i urban trearkitektur er bredt presentert og formidlet, som et alternativ til andre mindre bærekraftige modeller.

Forskningen på bærekraft og transformasjon av byer faller også inn under denne kategorien. Flere prosjekter knyttet opp mot dette tema har i 2016 fått støtte gjennom NFRs Byforsk program. Et av prosjektene ser på urban urettferdighet og på de de kaller usynlig infrastruktur, ment som sosiale krefter og økologiske systemer, med Tøyen i Oslo som fokusområde. Et annet prosjekt, *Learning Flexibility*, forsker på hvordan urban byutvikling i større grad kan bli bærekraftig, både når det gjelder miljøvennlige, økonomiske og sosiale faktorer. Alle disse prosjektene er tverrfaglige og ulike fagdisipliner bidrar med sine synsvinkler, noe AHO strategisk har jobbet for å støtte opp rundt.

Innovasjon i næringslivet

Utdanningene som AHO tilbyr gir studentene grunnlag for å skape nye og innovative løsninger. De blir tidlig introdusert for problemstillinger i næringslivet og er inkludert i forskningsprosjekt som tar for seg omstilling og utvikling hos næringslivspartnere.

AHO har videreutviklet sterke forskningsmiljøer i krysningpunktet mellom forskning, innovasjon og nærings- og samfunnsnivå, spesielt innenfor det maritime feltet og innen tjenstedesign. AHO er med som forskningspartner i to sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), CSI: Centre for Service Innovation, med NHH som vertsinstusjon, og C3: Centre for Connected Care, med OUS som vertsinstusjon.

AHO har flere konferanser som retter seg mot innovasjonsmiljøer i ulike næringer. Innovasjonskonferansen *e-nav.no* ble arrangert for 3. gang med maritim industri, myndigheter og forskningsmiljøer. I 2016 ble det holdt workshop for prosjektutvikling knyttet til konferansen. To av prosjektene fikk bevilgning i MAROFF-programmet. Den 4. Trearkitekturkonferansen ble arrangert ved AHO med industriutstilling og bred oppslutning.

AHO har i samarbeid med Telenor bidratt til organisasjonsutvikling og endring. Etter mange års samarbeid, ble tjenstedesign vedtatt som en sentral kompetanse som Telenor ønsker å besitte i alle forretningsenheter internasjonalt. AHO har utviklet et to-dagers *Service Design Academy*, som er blitt gjennomført i alle Telenor Business Units. Foreløpige forskningsevalueringer viser at dette har bidratt til organisasjonsendring og til å gjøre Telenor mer kundesentrert. Det unike med

organisasjonsutviklingsprosjektet er at det er gjennomført som et samarbeid mellom forskere og studenter i tjenstedesign, og gjort som en del av utdanningen til AHOs studenter.

Fornyelse i offentlig sektor

Langtidsplanens fokus på fornyelse i offentlig sektor og på mer effektive velferds-, helse og omsorgstjenester er et satsningsområde spesielt i designforskningen ved AHO

SFI'en Center for Connected Care (C3), som AHO er en del av, er tett knyttet til målene i langtidsplanen. Målet for C3 er å utvikle nye innovative servicemodeller i helse- og omsorgssektoren, med utgangspunkt i en systemtenkning hvor brukeren involveres og gis påvirkningskraft for egen helse. AHO har i 2016 gjennomført et strategisk arbeid knyttet til scenarier for helse i 2025. Designkompetanse har bidratt til både utvikling av fremtidige scenarier, samt eksempler på disse i prototypeform. Masterstudenter ved AHO er også inkludert i problemstillingene som C3 fremmer, ved at den brukersentrerte forståelsen av helseomsorg blir utviklet og testet i ulike masterkurs og i diplomoppgaver som studentene leverer.

Norge er langt fremme i bruk av tjenstedesign i offentlige innovasjon og omstillingsprosesser viser en internasjonal modenhetsstudie (SERVICE DESIGN IMPACT REPORT). Forskningsgruppen Design for offentlige tjenester (DOT) ved AHO er en tydelig aktør i dette landskapet med ustrakt samarbeid med offentlige innovasjonsmiljøer, myndigheter og designmiljøet. DOT har i 2016 fortsatt med stor aktivitet for økt innovasjon i offentlig sektor i prosjektet Samveis/ VIS - velferdsteknologi i sentrum, der det er levert metodikk for tjenesteinnovasjon innen helse- og omsorg. Videre ble det gjennomført en dagskonferanse om Design for Offentlige Tjenester i 2016, der blant annet statssekretæren i kommunal- og moderniseringsdepartementet var innleder og både DIFI og KS bidro. Over 200 deltagere fra offentlig tjenesteinnovasjon og leverandører av tjenstedesign deltok. AHO presenterte flere prosjekter innenfor feltet tjenstedesign i helse og omsorg og fikk stor oppmerksomhet, nasjonalt og internasjonalt.

Muliggjørende teknologier

AHO har et ledende forskningsmiljø på interaksjonsdesign for avanserte systemer og arbeidsplasser. Forskningsgruppen har vært tidlig ute med anvendelse av nye teknologier for avanserte grensesnitt. De nye prosjektene bidrar til å styrke muligheten til å møte økende forsknings- og innovasjonsbehov i tråd med de store digitaliserings- og omstillingsprosessene som finner sted i mange sektorer, blant annet i de havbaserte industriene og i helse- og omsorgssektoren.

Arbeidslivsrelevans

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	90,91	- ⁸	-

Selv om datagrunnlaget for NIFU sin kandidatundersøkelse er tynt, underbygger det oppfatningen av at AHO utdanner kandidater som er attraktive på arbeidsmarkedet og at utdanningen de får er relevant for et stadig mer endret arbeidsmarked. Det at studentene tidlig får kontakt med arbeids-

⁸ NIFU sin kandidatundersøkelse ble gjennomført 2013 og 2015, med fremlegg av resultater året etter. Dermed finnes det ikke tall for 2016, kun 2015

og næringslivet, og får jobbe med problemstillinger som er relevante, gjør også at studentene er godt forberedt på arbeidslivets krav ved fullførte studier. Spesielt våre studenter i design med spesialisering i både interaksjonsdesign og tjenstedesign er ifølge oppslag i nasjonale medier blant de mest ettertraktede studentene på arbeidsmarkedet. Det viser seg også ved at flere av våre studenter har fått fast jobb allerede ett år før fullført utdannelse.

Forskningsinntekter

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	176,16	165,69	151,33	170
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	46,87	45,67	45,61	45

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
EU midler totalt	0	-21	211	- ⁹

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Oppdragsinntekter	1 381	2 464	926	1 000
Antall nye forskningsprosjekter fra NFR	2	2	2	2

Bidragsinntektene fra NFR har en svak nedgang, både sammenlignet med fjoråret og sett over en treårsperiode. Det er flere grunner til dette. 2016 er på mange måter et mellomår for AHO. På den ene siden er flere eksternfinansierte prosjekter i avslutningsfasen eller har blitt avsluttet i 2016, noe som medfører arbeid med sluttrapporteringer og ferdigstilling av leveranser. På den andre siden har 2016 vært et år hvor det er lagt mye ressurser i søknader på nye prosjekter. I tillegg har AHO rettet seg sterkere mot EU og EU-finansierte prosjekter, og lagt inn ressurser for å hente inn midler derfra. Det har vi lyktes med og er noe vi ønsker å styrke ytterligere fremover. Slår vi sammen inntektene fra NFR og EU veier disse opp for nedgangen og bidrar samlet til en økning. Forklaringen ligger altså i at det er blir en nedgang i inntekter fra NFR i en tid hvor det søkes om nye prosjekter og hvor fokuset er skiftet til å prioritere EU-prosjekter i større grad enn hva AHO har gjort tidligere.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk er på samme nivå som i fjor og samsvarer med målsetningen for året. Det har vist seg å være krevende å følge opp innovasjonsmuligheter, da kapasitet og kompetanse både i fagmiljøene og i støttefunksjonen er begrenset. AHO har begrenset kapasitet og er opptatt av å prioritere ressursene strategisk. De siste årene har arbeidet vært rettet mot å få tilslag på EU-prosjekter, noe vi lyktes med, men konsekvensen er at andre inntektsmuligheter nedprioriteres.

⁹ Ny parameter i 2016. Ikke målsetning fra tidligere

Eksternfinansiert rekrutteringsstillinger

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNIITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Antall nærings-ph.d.-er og offentlige ph.d.-er i perioden	1	1	1	2
Antall næringsfinansierte stillinger	1	1	1	2

Det er et strategisk ønske fra AHO å øke antall eksternfinansierte rekrutteringsstillinger gjennom samarbeid med næringsliv. AHO har én nærings-ph.d. under utdanning i samarbeid med Halogen og ABB.

I 2016 ble 20 nye stipendiatstillinger fordelt blant de teknisk-industrielle instituttene av NFR. Målet er å styrke instituttens rolle i doktorgradsutdanningen. AHO jobber med å ferdigstille avtale med SINTEF om opptak av en av deres ansatte, finansiert gjennom NFRs tildeling, med oppstart våren 2017.

AHO ser stadig økende behov i offentlig sektor for samarbeid, spesielt rundt byutvikling, urbanisme og byplanlegging. Skolen har i 2016 vært i diskusjon med potensielle partnere med tanke på inngå samarbeid om NFRs offentlige ph.d.-ordning i starten av 2017.

Sektormål 3. God tilgang til utdanning

Det er stor konkurranse om studieplassene ved AHO og både opptaksprøver og kriteriene for å bli tatt opp senere i studiene er og skal være et nåløye som bare de best kvalifiserte kandidatene slipper igjennom. På den andre siden ønsker AHO å nå bredt ut for å kunne tiltrekke seg talenter fra hele landet uavhengig av kulturell og sosial bakgrunn og det jobbes bevisst med å gjøre opptaksprøvene tilgjengelige for flest mulig.

Når det gjelder videre- og etterutdanning søker AHO å nå bredest mulig ut til faggrupper som har høyere utdanning tilsvarende bachelorgrad, og minst to års relevant yrkespraksis innenfor fagfelt som relaterer seg til arkitekturvern og til urbanisme. Også akademikere med interesse for fagfeltene programmene favner kan søke.

En rekke gjesteforelesninger, utstillinger og seminarer året igjennom er åpne og tilbys både tidligere studenter, fagfolk og andre interesserte.

Virksomhetsmål 3.1

AHO stiller høye krav til studenter og ansatte og skal legge til rette for en kunnskapsorganisasjon med et meget godt arbeids- og læringsmiljø. Som arbeidsplass skal AHO preges av likeverd, respekt, effektivitet og sjenerøsitet.

Mangfold

AHO har søkere og studenter fra hele landet, men over halvparten av studentene som søker gjennom Samordna opptak kommer fra Oslo og Akershus. De øvrige fordeler seg jevnt over resten av landet med noe variasjon fra år til år, men tallene er relativt stabile. I 2015 var det økning av søkere fra Østlandet, en økning som har forsterket seg i 2016. Det bør evalueres om dette over tid er med på å skape et for ensrettet miljø.

Kjønnsbalansen er meget jevn (50/50) for alle de tre masterprogrammene til AHO sett over en tiårsperiode. Likevel var kjønnsbalansen på master i design skjev ved årets opptak, med dobbelt så mange kvinner som menn. Dette er trolig kun et unntak, siden det i 2015 var flere menn enn kvinner som ble tatt opp, men fortsetter denne trenden må de nærmere undersøkes og hvilke tiltak AHO kan sette inn for å jevne det ut.

Læringsmiljø og tilfredshet

AHO skårer høyest blant arkitekturutdanningene i Norge i Studiebarometeret for 2016 med 4,1 poeng (BA 3,5 og NTNU 3,7) i studentenes evaluering av læringsmiljø. Studentene i landskapsarkitektur gir læringsmiljøet skår 3,9 som er litt over gjennomsnittet for sektoren, mens skår for design er 4,0, en klar økning fra tidligere. Arkitekturstudentene er litt mindre fornøyd enn i 2015, men snittet de siste fire årene er jevnt over 4,0 (skala 1-5). Designstudentene er like fornøyde som i 2015, også her er tilfredsheten stabil over 4,0 over flere år. Det finnes ikke tallmateriale til å se på historiske tall for landskapsarkitektur. Dette skyldes for få svar i 2013 og 2014, men tilfredsheten blant denne studentgruppen økte i 2016 til over 4,0.

AHO har satt inn tiltak av faglig og sosial art for studentene i designprogrammet. Det har allerede gitt resultater i 2016 ved at AHO har gått forbi NTNU og HiOA i både tilfredshet, læringsmiljø og undervisning/veiledning, punkter som hadde lavere skår enn de to sammenlignbare studiene for bare ett år siden. Tiltakene for å skape et godt læringsmiljø på designstudiet vil bli videreført i 2017 og håpet er at dette vil bidra til å holde tilfredsheten like høy fremover.

Master i landskapsarkitektur sammenlignes med Landskapsarkitektur (master) ved NMBU. Kullet fra AHO som har svart i 2016-målingene er mer tilfredse på alle parametere sammenlignet med NMBU, med unntak av yrkesrelevans hvor de skårer likt. Det er en klar positiv endring fra 2015 hvor studenter fra NMBU skåret høyere på både spørsmålene om det sosiale miljøet og miljøet mellom studentene og de faglig ansatte.

Likestilling og arbeidsmiljø

Likestillingsutvalget ved AHO har i 2016 hatt særlig fokus på kvinner i vitenskapelige toppstillinger, likelønn og mangfold. Likestillingsutvalget har også fokusert på egen rolle og opplæring, og er i gang med arbeidet med ny handlingsplan for likestilling og mangfold.

AHO gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser ca. hvert tredje år. Førrige undersøkelse var høsten 2013 med gjennomgang av resultatene våren 2014, og det jobbes fortsatt med noen av tiltakene som ble satt i verk da. I 2016 er det gjennomført en helsedag, deltagelse i Holmenkollstafetten, en stor prosess rundt HMS på byggeplass for å lage retningslinjer for både lærere og studenter, samt regelmessig kontakt mellom rektor og verneombud. Ny arbeidsmiljøundersøkelse er planlagt våren 2017.

Virksomhetsmål 3.2

AHO skal som en del av nettverkssamarbeid ta et nasjonalt ansvar for videreutdanning og systemer for livslang læring innen våre fagfelt. AHO skal opprettholde kontakten med tidligere studenter gjennom alumninettverk.

Videreutdanning

AHO er med sine erfaringsbaserte videreutdanningsprogrammer i urbanisme og arkitekturvern med på å møte det store behovet for planleggingskompetanse (areal- og samfunnsplanleggere) i offentlig og privat sektor, og behovet for dokumenterbar kompetanse med tildeling av mastergrad. Masteroppgaven kan kobles nært opp til eget arbeid og interessefelt, og oppgaven kan være et teoretisk arbeid eller et prosjektarbeid, eller en kombinasjon.

Programmene er deltidsstudier tilpasset yrkesaktivitet og har konsentrerte undervisningsbolker spredt over tid og studiene kan følges av deltakere fra hele landet. Studiene henvender seg til de mange ulike faggruppene som arbeider innenfor tverrfaglige fag som urbanisme, planlegging og bygningsvern og etablerer en felles faglig plattform innen urbanisme, arkitekturvern og på tvers av disse feltene.

Seminarseriene ved AHO er forankret i undervisningen på masternivå og i skolens forskningsmiljø. En lang rekke forelesere hentes fra AHOs nasjonale, nordiske og internasjonale nettverk.

Videreutdanningsprogrammene i henholdsvis arkitekturvern og urbanisme har i løpet av 2016 blitt evaluert og oppdatert som forberedelse til et nytt studentkull som startet januar 2017. Det er ansatt nye programansvarlige, og samarbeidet mellom masterstudiene i arkitekturvern og urbanisme er betraktelig styrket. Det gjelder også samarbeidet med profesjonelle institusjoner i fagfeltene så som NiKU, Riksantikvaren, Oslo kommune (Byantikvaren og PBE), Oslo bymuseum, Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Asplan Viak, m.fl. Den fellesnordiske videreutdanningsmasteren i arkitekturvern (NORMAK) videreføres med en fellesmodul arrangert på AHO i februar 2017.

Skolen har igangsatt et strategisk arbeid for styrking av videreutdanningen på AHO, blant annet gjennom en bedre samordning av nåværende programmer og utredninger med tanke på etablering av en videreutdanningsmaster i arkitekturteori- og historie og en i systemorientert design. Programmet for urbanisme har hatt rekordhøy søkning og starter opp i 2017 med det største kullet noen gang.

Alumni

AHO har i 2016 påbegynt arbeidet med å revidere og opparbeide gode alumni-databaser. Denne oversikten over tidligere studenter, deres yrkesvalg og karrierer, er et viktig tilskudd til kunnskap om hvordan utdanningen benyttes i praksisnære yrker, og hvilke utfordringer og fremtidige behov vi skal legge inn i kurs som utvikles. AHO har som mål å bygge opp et godt alumninettverk med basis i det påbegynte arbeidet i 2016. I tillegg er arbeidet med å utarbeide gode arbeidsmarkedsundersøkelser påbegynt i 2016.

Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

AHO har de siste ti årene hatt en markant vekst, både når det gjelder aktivitet, og i økonomiske og menneskelige ressurser. Antall studenter, doktorander og forskningsaktiviteten har økt mer enn antall ansatte. Med et nytt studieprogram i landskapsarkitektur i samarbeid med UiT, Norges arktiske universitet, står AHO overfor en ytterligere utvidelse i aktiviteten.

Virksomhetsmål 4.1

AHO skal forvalte sine samlede ressurser effektivt og offensivt, slik at kjerneaktiviteten prioriteres, strategiske valg følges opp og de faglige målene nås.

Effektiv og høy kvalitet

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Antall studiepoeng per faglig årsverk	427	384	400,9	400

Med studier utelukkende i finansieringsklasse B, har AHO anledning til å prioritere en god lærer-til-student-ratio. Denne har ligget mellom 6-7 studenter per lærerårsverk over den siste 10-årsperioden. Dette vurderes som en investering i kvalitet, og kan ikke forveksles med manglende effektivitet. AHOs studenter avlegger i gjennomsnitt 53,7 studiepoeng i 2016, noe som ligger langt høyere enn gjennomsnittsstudenten i Norge som avlegger 41,3 studiepoeng.

Det er en målsetning at effektivisering ikke skal gå ut over utdannings- og forskningskvaliteten. AHO er allerede en effektiv institusjon. Sammenlignes administrative ressurser opp mot faglige årsverk, er AHO blant sektorens mest effektive. Undervisnings- og forskningsstillingenes andel av totalbemanningen har i flere år ligget på ca. 70%, noe som er langt over gjennomsnittet for statlige institusjoner som ligger på ca. 60%. Vi mener at det er en indikasjon på en effektiv institusjon der kjerneaktiviteten prioriteres. AHO arbeider aktivt med å trekke veksler på «smådriftsfordelene» ved å være en liten og oversiktlig institusjon.

Samtidig som AHO har små støtteavdelinger, ser vi fra Studiebarometeret og vår egen læringsmiljøundersøkelse at studentene jevnt over er svært fornøyd med disse. I Studiebarometeret er AHOs studenter mer fornøyd med både bibliotek, IKT-tjenester og studieadministrasjon og -informasjon enn gjennomsnittsstudenten.

Virksomhetsmål 4.2

AHO skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser innenfor arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom konsentrasjon og arbeidsdeling.

AHO fikk sammen med UiT, Norges arktiske universitet, nye studieplasser i landskapsarkitektur i 2016. Disse studieplassene danner grunnlaget for en fellesgrad mellom de to institusjonene. Studiet skal være en integrert 5-årig mastergrad i landskapsarkitektur. Planleggingen av mastergradsprogrammet har foregått gjennom hele 2016, og skal etter planen vedtas av de to styrene i juni 2017, med oppstart høsten 2018. (Se for øvrig sektormål 1.2 for mer om dette samarbeidet). Det er også utlyst stipendiatstillinger innen feltet, som gjennom utdannings- og forskningssamarbeidet vil styrkes fremover ved begge institusjoner.

Et annet utdanningssamarbeid som er på pilot-stadiet, er samarbeidet mellom AHO og Kunsthøgskolen i Oslo om et felles emne i designhistorie. Piloten startet i 2015 og skal evalueres i 2018. Foreløpige vurderinger fra studenter og lærere forteller at dette er vellykket.

AHO bidrar til den pågående mulighetsstudien nedsatt av KD, og avventer resultatet av utredningen.

Kvinner i toppstillinger

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (Nasjonalt styringsparameter) i %	21,7	22,5	24,8	25

Det har vært en svak økning i andel kvinner i dosent- og professorstillinger. Dette skyldes avgang i professorstillinger, der mannlige professorer har gått av og stillingene ikke er besatt.

Det er verdt å merke seg at AHO har 23 professorårsverk, og at svært små variasjoner får meget stor innvirkning på tallene. I antall årsverk hadde AHO 4,9 årsverk kvinner i toppstillinger i 2013, mens det per 1. oktober 2016 var 5,4 årsverk.

Det er ikke tilsatt i ordinære professorstillinger i 2016. Det ventes at det vil tilsettes i flere professorstillinger i løpet av 2017. Det er tilsatt i to professor II-stillinger, en mann og en kvinne (tilsatt etter rapporteringstidspunktet).

Det er i årene fremover en betydelig avgang i toppstillingene, fremfor alt av mannlige professorer.

Rekruttering av kvinner i vitenskapelige toppstillinger har vært prioritert satsning i Handlingsplan for likestilling og mangfold, dette fokuset videreføres med et enda større trykk på å gjennomføre konkrete tiltak for å tiltrekke kvinnelige søkere til toppstillingene. Et annet tiltak som vektlegges er å legge til rette for at kvinner i førsteamanuensisstillinger kvalifiserer seg for opprykk.

Midlertidighet

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	32,36	22,42	13,77	*

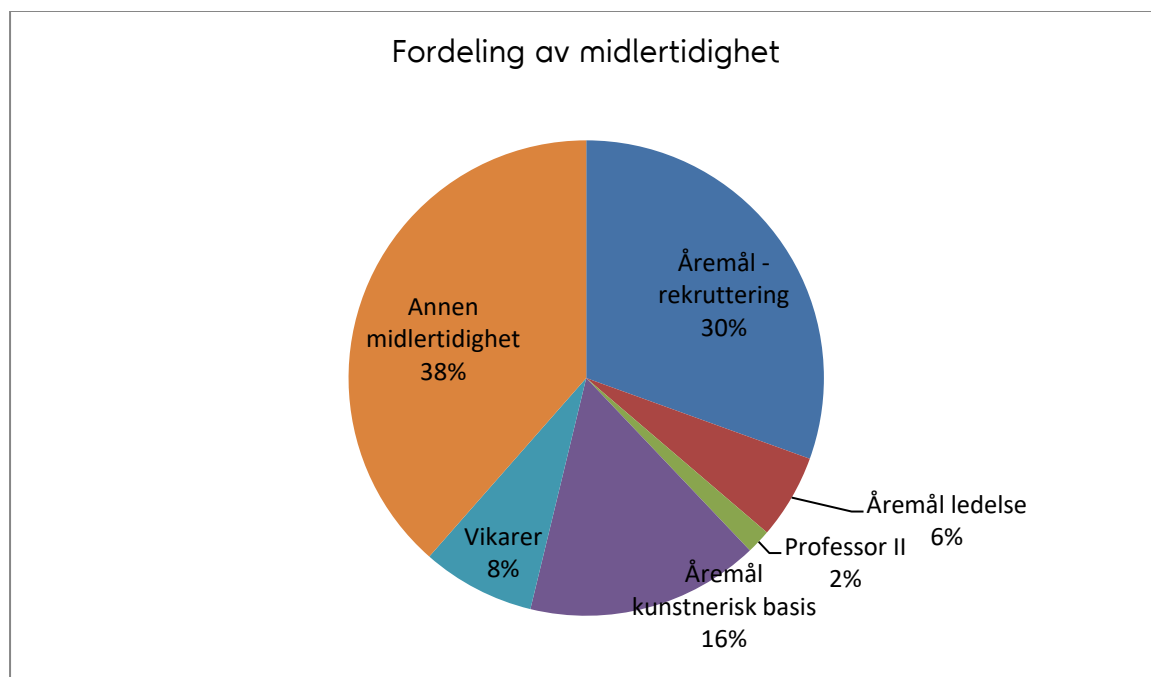
LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2016
Andel midlertidig ansatte ekskludert åremålsansatte i %	20	24	21,1	17

Det har vært en reduksjon i andel midlertidige tilsatte i 2016 målt mot foregående år, og en betydelig reduksjon i andel midlertidig ansatte i undervisning- og forskningsstillinger.

AHOs styre og ledelse har gjennom flere år holdt øye med midlertidighet. Mange av de midlertidige stillingene er fagutøvere i egen praksis som er hentet inn i undervisningen. Dette er et ønsket element både pedagogisk og for undervisningskvaliteten. Det er imidlertid besluttet at det i større grad skal brukes åremålsstillinger. Dette gir seg utslag i at antall åremålsstillinger har økt noe, mens reduksjonen hovedsakelig knytter seg til «annen midlertidighet».

Hoveddelen av annen midlertidigheten er personer som hentes inn fra praksis for å bidra i undervisningen. AHO henter inn undervisningsressurser fra en uensartet gruppe som gir verdifulle bidrag til AHOs undervisningskvalitet og arbeidslivstilknytning. Gruppen spenner fra internasjonalt

meriterte fagpersoner som underviser ett semester via praktikere med lang bransjeeerfaring, til nyutdannede undervisningsassistenter ute i sine første arbeidspraksiser. Det ses på hvordan AHO i større grad kan benytte åremålsstillinger for å sikre praksisforankringen.

Andel åremålsansatte har økt noe fra 2015, blant annet ansatte i åremål på kunstnerisk basis. Andel annen midlertidig ansatte har minsket noe. Det gjelder fremfor alt ansatte i vitenskapelige midlertidige stillinger. Dette er en positiv trend som viser at vi har tatt grep om tilsetting i midlertidige stillinger og målet om å tilsette flere i åremålsstillinger.

AHO har hatt som uttalt mål å redusere midlertidighet innen administrasjon- og støttestillinger. Vi ser at andel midlertidighet er stabil for disse stillingene og det knytter seg hovedsakelig til to forhold; vikarer ved sykdom og behov for ekstra ressurser til å gjennomføre prosjekter. AHOs administrasjon er liten, og det er lite ekstrakapasitet å dra veksler på om det skal gjennomføres et mer omfattende prosjekt. Med få ansatte som datagrunnlag, blir det store utslag i prosentvise endringer.

TABELL: MIDLERTIDIGHET

		MIDLERTIDIGE ÅRSVERK I ANTALL	MIDLERTIDIGE ÅRSVERK I %	% KVINNER	% MENN
Totalt i virksomheten	I år	66,2	46	54	46
	I fjor	71,4	48,9	56,5	43,5
Administrative stillinger totalt	I år	7,9	19,7	39,2	60,8
	I fjor	8	21,4	52,5	47,5
Lederstillinger	I år	1	33,3	0	100
	I fjor	1	33,3	0	100
Mellomlederstillinger	I år	2,8	28,6	35,7	64,3
	I fjor	2,8	28,6	35,7	64,3
Saksbehandler/ utrederstillinger	I år	4,1	15,0	51,2	48,8
	I fjor	4,2	17,1	76,2	23,8
Undervisnings- forskerstillinger totalt	I år	18,35	32,4	50,1	49,9
	I fjor	20,3	34,9	55,1	44,9
Professor	I år	1,3	6,0	0	100
	I fjor	1,7	7,2	29,4	70,6
Førsteamanuensis	I år	4,1	25,5	61	39
	I fjor	4,5	32,1	55,6	44,4
Rekrutteringsstillinger totalt	I år	20,2	100,0	62,9	37,1
	I fjor	23,3	100,0	59,2	40,8
Professor II	I år	1,3	100,0	0	100
	I fjor	1,5	100,0	0	100

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

AHO har fått bevilget 2,5 millioner kroner til det pågående arbeidet med mulighetsstudien for forpliktende samarbeid mellom Arkitektur- og designhøgskolen, Norges musikkhøgskole og Kunsthøgskolen i Oslo. Arbeidet startet opp i august 2016 og slutføres våren 2017. Midlene skal dekke alle kostnader knyttet til arbeidet, som reiser, godtgjørelser til gruppens medlemmer og sekretariat. Se omtale under virksomhetsmål 4.2

IV Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering

AHO har, som det gjøres rede for under sektormål 4.1, en lav andel administrasjon av den helhetlige bemanningen. Det er en relativt liten administrasjon som skal ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet. Det gjøres derfor en kontinuerlig vurdering av hva som er tilstrekkelig kvalitet, hva som kan løses ved innleide tjenester og hvor det er mulig å samarbeide eller kjøpe tjenester.

Det er i 2016 vært gjennomført noe outsourcing og innkjøp av tjenester innen IKT-feltet. Selv om det formelle samarbeidet knyttet til innkjøp er avsluttet, blir enkelte tilbud gjort i samarbeid med andre institusjoner. AHO er også meget aktiv i å bruke andre høyere utdanningsinstitusjoner formelt og uformelt gjennom fagadministrative nettverk, rådgøring og gjenbruk av arbeidsmetodikk og rutinebeskrivelser.

Med endringer i UH-sektoren er AHO blitt en av de aller minste virksomhetene. Det diskuteres hvordan AHO skal forholde seg til at systemer og krav vil ta utgangspunkt i store UH-organisasjoner. Det vil være nødvendig å ta stilling til hvordan AHO best skal sikre tilstrekkelig kvalitet og effektivitet i de administrative tjenester og forvaltning fremover.

OVERORDNET VURDERING AV INTERNKONTROLL

AHO har et system for internkontroll innenfor økonomiforvaltningsområdet, som ble utarbeidet i 2013. Dette består av retningslinjer, policyer, rutinebeskrivelser og nøkkelkontroller. Vi mener å oppfylle kravene til i økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmelsene pkt. 2.4 om internkontroll.

Definerte nøkkelkontroller gjennomføres hvert tertial

AHO fikk ingen merknader til oppfølging fra Riksrevisjonen i 2016. Internkontrollsystemet med rutiner og retningslinjer for de ulike arbeidsprosessene og instruksene innenfor økonomiforvaltningsområdet, skal bidra til å unngå merknader også i fremtiden.

Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering

AHO har i 2016 videreført fokus på forenkling av administrative rutiner.

Det arbeides med elektronisk saksflyt for bilag og reiseregninger. DFØs app er tatt i bruk for å leveres reiseregninger, refusjon av utlegg og timeføring. Dette bidrar til en forenkling av arbeidsoppgavene og vi unngår en del dobbeltregistrering.

Reiseportal hos reisebyrå, hvor de ansatte selv bestiller reiser og hotell via portalen er også tatt i bruk.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Det er gjennomført en ROS-analyse i 2016. På bakgrunn av ROS-analysen ble det holdt en beredskapsøvelse der en studentgruppe på reise var det tenkte caset. Øvelsen ble gjennomført i regi av bedriftshelsetjenesten og resulterte i en oppfølgingsplan, samt flere konkrete endringer i rutiner knyttet til registrering av studieturer.

Det vil i 2017 bli gjennomført en oppfølging av evalueringen og gjennomgang av tiltaksplanen etter ROS-analysen.

AHOs styre vedtok i 2016 Ledelsessystem for informasjonssikkerhet. Det er meldt om 3 hendelser knyttet til informasjonssikkerhet i 2016.

Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen

AHO, har i løpet av 2016, i tett samarbeide med Uninett, utarbeidet rutiner og verktøy basert på en mal utarbeidet av Uninett. Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet ved AHO ivaretar de kravene som lovverket og Kunnskapsdepartementet stiller til arbeidet med informasjonssikkerhet i UH-institusjoner.

Ledelsessystemet er delt inn i tre deler (styrende del, gjennomførende del og kontrollerende del). Den styrende delen beskriver mål, strategier, kriterier for akseptabel risiko, organisering, roller. Den gjennomførende delen inneholder rutiner og planer for avvikshåndtering, rapportering av hendelser, kartlegging av informasjonsverdier, ROS analyser og tiltak. Den kontrollerende delen beskriver maler for årsplan, ledelsens gjennomgang og revisjon. ROS analysene tar utgangspunkt i AHOs digitale tjenestekatalog. Det er etablert en rolle som Informasjonssikkerhetsansvarlig (ISA) som er tildelt IKT-sjef som leder informasjonssikkerhetsforumet bestående av eiere av de ulike digitale tjenestene.

Årsplanen for 2017 (årshjul for sikkerhet) inneholder planlagte tiltak for IKT beredskapsøvelser, opplæring, endring av sikkerhetskultur og etterlevelse, oppdatering av ROS analyser, gjennomføring av sikkerhetstiltak, sikkerhetsrevisjon og ledelsens gjennomgang. Dokumentene er godkjent av styret.

Styringssystem for informasjonssikkerhet

AHO har innført og godkjent rutiner for melding og håndtering av avvik. Disse er beskrevet i ledelsessystem for informasjonssikkerhet.

Alle hendelse blir rapportert inn til en egen kø (meldingsboks) i servicedesksystemet. Informasjon og opplæring vil bli gjennomført i vårsemesteret 2017. ISA vurderer alvorlighetsgrad og rapporterer til ledelsen ved direktør organisasjon samt til informasjonssikkerhetsforum.

De viktigste avvikene blir behandlet i ledelsens gjennomgang mars 2017.

Lærlinger

AHO har ikke hatt lærlinger i 2016. I løpet av året har AHO hatt møte med opplæringskontoret OK Stat for å diskutere oppstart av læringsplasser, vilkår for å bli godkjent som lærebedrift og eventuelt medlemskap i OK Stat. Det er fremfor alt fagene Kontor- og administrasjon samt IKT-servicefag som er mest aktuelle for AHO. AHO har videre deltatt i nettverksmøte for nye faglige ledere arrangert av OK Stat.

Brukerorientering

AHO har definert studentene som sin primære brukergruppe, og mener at AHO allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser gjennom årlige læringsmiljøkartlegginger, læringsmiljøutvalg (LMU) og dialogmøter med studentorganisasjonen SAHO.

De årlige semesterundersøkelser, læringsmiljøundersøkelser og innspill fra LMU danner grunnlag for forbedringstiltak enten det gjelder det fysiske arbeidsmiljøet, studieprogrammet eller tilrettelegging for enkeltstudenter eller grupper av studenter.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Handlingsplan for likestilling og mangfold 2015–2016 tar opp følgende hovedtemaer:

- Rekruttering av kvinner i vitenskapelige toppstillinger
- Likelønn
- Mangfold
- Likestillingsutvalgets rolle

En oppsummering av handlingsplanperioden viser at det er en svak økning i antall kvinner i vitenskapelige toppstillinger, men som det gjøres rede for under sektormål 4 er det svært marginale endringer. Det er blandet erfaring med gjennomslag for de konkrete tiltakene i handlingsplanen, og Likestillingsutvalget foreslår derfor et enda sterkere ledelsesfokus på dette fremover.

Det er arbeidet aktivt med likelønnsproblematikk gjennom planperioden, og gjennom de to siste lønnsoppgjørene er systematisk kjønnsbaserte skjevheter nærmest borte.

TABELL 1 KJØNNBALANSE OG LØNN

STILLING	ÅRSTALL	KJØNNBALANSE			GJENNOMSNITTLØNN		
		% MENN	% KVINNER	TOTALT ÅRSVERK	MENN	KVINNER	TOTALT
Professor	2016	75,2	24,8	21,8	80,6	81,14	80,7
	2015	77,5	22,5	23,6	79,8	79,1	79,7
Førsteamanuensis	2016	53,4	46,6	16,1	71,1	71,25	71,2
	2015	53,6	46,4	14	69	69	69
Stipendiat	2016	37,1	62,9	20,2	54	52,9	53,6
	2015	42,6	57,4	22,3	53,3	52,7	53
Universitetslektor	2016	51,6	48,4	14,1	66,23	67,38	66,8
	2015	45,3	54,7	14,8	66,3	66,3	66,3
Rådgiver	2016	26	74	19,2	61,5	60,8	61
	2015	23,2	76,8	17,3	60	58,5	59

Kilde: DBH: Kjønnbalanse AHO statistikk til Lønnsforhandling 2015: Gjennomsnittslønn

TABELL 2 KJØNNBALANSE

STILLINGSGRUPPE	ÅRSTALL	% MENN	% KVINNER	ANTALL
Instituttledere	2016	50	50	4
	2015	50	50	4
Avdelingsledere	2016	33,3	66,7	6
	2015	33,3	66,7	6

Kilde: DBH * DBH statistikk baseres på årsverk. Her beregnes kjønnbalanse på antall ansatte

TABELL 3 SØKERE OG TILSATTE

STILLINGSKATEGORI	UTLYSTE STILLINGER*				TILSATTE UTEN UTLYSNING**	
	ANTALL SØKERE		ANTALL NYTILSATTE		ANTALL TILSATTE	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Førstestillinger og høyere	42	60	6	2	-	2*
Lærer- og lektorstillinger	51	59	5	7	-	-
Rekrutteringsstilling	73	57	2	2	-	-
Tekniske og administrative	128	34	2	1	-	-
Leder- og mellomlederstillinger	12	9	1	1	-	-

Kilde: EasyCruit, JobbNorge

* Dette er en professor II og en førsteamanuensis II

V Vurdering av framtidutsikter

Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning

Virksomhetsmål 1.1

AHO skal utdanne mastergradskandidater som holder et høyt internasjonalt nivå innenfor arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design og som er kvalifisert for regionale, nasjonale og globale arbeidsmarkeder.

NASJONALE STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel mastergradskandidater i et kull som gjennomfører på normert tid i %				
LANDSKAPSARKITEKTUR	53,8	71,5	45	70
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter				
DESIGN	44,6	48,7	51,5	50
ARKITEKTUR	49,1	54,9	55,5	50
LANDSKAPSARKITEKTUR	-	49,9	56,7	50
Skår på hvor tilfredse studentene er med studieprogrammet (helhetsvurdering)				
DESIGN	4,3	4,4	4,3	4,5
ARKITEKTUR	4,3	4,8	4,5	4,5
LANDSKAPSARKITEKTUR	-	3,9	4,7	4,5

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
SØKNING:				
Antall førstevalgsøkere per studieplass (1. år)				
DESIGN	3,8	4,2	4,23	5
ARKITEKTUR	14,1	11,8	11,2	12
Antall Innpassingsøkere per studieplass (4 år)				
ARKITEKTUR	31,0	34,5	39,6	30
Antall søkere til master (2 år)				12
LANDSKAPSARKITEKTUR	8,9	5,45	5,4	
DESIGN ¹⁰	(9,7)	(10,6)	(11,9)	12

¹⁰ AHO opprettet i 2016 et toårig masterprogram som skal erstatte innpassingsøknader på design. Programmet starter opp høst 2017 med sitt første kull. Resultattallene viser til antall søkere til innpassingsordningen i design som nå skal erstattes av mastergraden.

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
GJENNOMFØRING:	2014	2015	2016	2017
Antall kandidater med fullførte vitnemålsgivende mastergrad				
DESIGN	21	29	34	35
ARKITEKTUR	57	72	53	65
LANDSKAPSARKITEKTUR	13	19	18	20
Studiepoengsproduksjon (60 stp enheter)	519,97	531,32	522,13	530

RISIKOVURDERING OG TILTAK

AHO har over flere år arbeidet med å øke søkning til Master i design, og den positive utviklingen er stabil. Risikoen for å ikke ha en god nok søkermasse vurderes derfor som synkende. Fra høsten 2017 er det opprettet et nytt toårig masterprogram i design, som skal erstatte innpassingen som tidligere er gjort i det integrerte femårige masterprogrammet. Formålet med å etablere et eget studieprogram er å kunne ta opp studenter med ulik studiebakgrunn og knytte opptak til studiets spesialiseringer. Dette vil tydeliggjøre studiets profil, og sikre en bedre gjennomføringsgrad og en mer forutsigbar fordeling på studiespesialiseringene.

AHO har over flere år hatt mange søkere til det toårige masterprogrammet i landskapsarkitektur. Hovedutfordringen har vært at dette i all hovedsak er internasjonale søkere og at det har vært mange som har takket nei til studieplass. Flytting av søknadsfristen er et tiltak som ble gjort for 2016-opptaket for å gi administrasjonen bedre tid til kvalitetssikring og søkerne utenfor den Europeiske økonomiske sonen bedre tid til blant annet å ordne visum og dokumentasjon av livsopphold. Dette suppleres nå med en rekke tiltak der AHO holder en tettere kontakt med søkerne i perioden mellom innvilget opptak og oppstart av studiet.

Det er gjort tiltak for å kvalitetssikre innpassingsopptaket på master i arkitektur, blant annet et større krav til dokumentasjon fra søkere. Det vil trolig føre til et litt lavere søkerantall, men vi antar at søknadene som kommer inn vil være av høyere kvalitet og med mer utfyllende dokumentasjon på tidligere utdanning.

AHO har en noe lavere gjennomføringsgrad enn måltallet. Gjennomstrømming har store variasjoner med små studentkull, men det vil holdes under oppsikt i året som kommer.

Studieprogrammene ved AHO holder et høyt faglig nivå, og det er i 2017 planlagt flere tiltak for å ytterligere å fremme kvaliteten, som revidering av læringsutbyttebeskrivelse, sensorveiledninger og masterforskrift. Målet for revisjonene er å sikre studentenes rettigheter, sikre helhetlige studieprogrammer og evalueringsregimer. Det vil også være oppmerksomhet på hvordan vi sikrer en best mulig programledelse for AHOs studieprogrammer.

Virksomhetsmål 1.2

AHO skal ha et utstrakt internasjonalt og nasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totaltallet av studenter	-	3,13	5,98	6,00

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Antall utreisende studenter per år	37	34	44	45
Antall innreisende studenter per år ¹¹	58	65	59	60

RISIKOVURDERING OG TILTAK

Tid og ressurser til å kvalitetssikre avtaler og påse at alle avtaler holder et høyt faglig nivå er en risikofaktor. Studieadministrasjonen har gjennomført en omstrukturering av arbeidsoppgaver, for å sikre at internasjonal koordinator få større kapasitet til å kvalitetssikre nye og eksisterende avtaler.

AHO arbeider med å målrette internasjonalt arbeid mer strategisk for å få flere typer av utdannings- og forskningssamarbeid som fremmer kvaliteten i utdanningen. Tiltak som samarbeid med utenlandske institusjoner og andre partnere om studiekurs, bruk av internasjonale gjestelærere, og koblingen mellom forskningsprosjekt med internasjonale nettverk som også tilbyr studiekurs er blant de planlagte aktivitetene.

Det er et avvik mellom innreisende og utreisende studenter, det er ønskelig at dette er på samme nivå. Grunnen til avviket er at AHO hvert semester fyller alle plasser for innreisende, mens det ikke er like mange studenter som reiser ut. Det må legges en strategi for å motivere studenter for å reise ut, og da spesielt kvalitetssikre faglige gode avtaler som garanterer et like høyt faglig utbytte på utveksling som på undervisningen som foregår på AHO.

Handlingsplanen for internasjonalisering er utløpt. Det vil i 2017 jobbes med å utarbeide en ny handlingsplan for å lage et klart rammeverk for hvordan internasjonalisering kan bidra til økt utdanningskvalitet.

Virksomhetsmål 1.3

AHO skal tilby forskerutdanning av høy kvalitet som både bygger på skolens akademiske tradisjon og skolens praksisforankring.

¹¹ Endret fra 2015. Innreisende samlet til en kategori og ikke delt i VÅR/HØST som tidligere.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogrammet 6 år tidligere (Nasjonalt styringsparameter)	56% 9 av 16	60 % 3 av 5	50 % 1 av 2	70 % ¹² 7 av 10

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Nye doktorgradskandidater på ekstern finansiering	4	7	0	4

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013- 2015	2014-2016	2015-2017
Antall doktorgrader i gjennomsnitt	6	6	6,6	7 ¹³
Avbrutte doktorgradsavtaler i 1. år			0 (0)	0

RISIKOVURDERING OG TILTAK

AHO har over lengre tid rettet oppmerksomhet mot gjennomstrømming og på å øke denne. Det er satt inn tiltak for å ha en tettere oppfølging av studentene og det er innført en ny progresjonsrapportering (ISP). Hovedforskjellen er at student og veileder nå må rapportere sammen og planlegge fremdriften før rapportering. Dette vil evalueres i 2017. I tillegg er det igangsatt tiltak for veiledertrening som vil bli igangsatt i 2017.

Med bortfall av kvotestipendiater og bortfall av stipendiater fra andre UH institusjoner vil opptakene fremover knytte seg til stipendiatstillinger i eksterne prosjekter, offentlig/nærings-ph.d'er og KD-finansierte stillinger. Det er en reell risiko for et lavt opptak på doktorgradsprogrammet fremover. Ph.d.-programmet er avhengig av et kull studenter av en anelig størrelse ved oppstart hvert år for å kunne holde den kvaliteten som er ønskelig. Det jobbes målrettet med å få inn flere kandidater, spesielt gjennom programmer som nærings- og offentlig ph.d., og gjennom samarbeid med andre forskningsinstitusjoner. Det er også blitt sendt et innspill til statsbudsjett for 2018 om å øke antallet stipendiatstillinger ved AHO for å sikre at kvaliteten og volumet holdes over et kritisk minimum.

¹² Doktorgradskullet fra 2011 besto av 10 kandidater, men to kandidater sluttet tidlig i programmet, og en er i fødselspermisjon i 2017. Dermed er realistisk målsetning ikke høyere enn 70 %. På lengre sikt er målsetningen å nå den nasjonale målsetning på 75 %.

¹³ For å nå målsetningen for neste treårsperiode, må det gjennomføres opp mot 9 disputaser i 2017. Vi ser allerede at dette tallet vil bli oppfylt i 2017 ut i fra innleveringer og ser det som meget realistisk at målet om 7 disputaser i gjennomsnitt vil bli oppfylt.

Virksomhetsmål 1.4

AHO skal være et ledende internasjonalt miljø for forsknings- og utviklingsarbeid innen våre prioriterte fagfelt. AHO driver kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,58	0,89	0,45 ¹⁴	0,6
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	-	-		330 ¹⁵

LOKATL STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNIITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Antall publikasjonspoeng i gjennomsnitt	49,61	54,13	54,45 ¹⁶	58

RISIKOVURDERING

AHO er over lang tid bygget opp som en forskningsinstitusjon, med gode resultater på enkelte områder, mens resultatene er noe svakere på andre områder. AHO forskningsevaluering skal etter planen ferdigstilles innen sommeren 2017. Oppfølging av evalueringen vil danne grunnlag for forskningsstrategiske diskusjoner.

Det har vært et skifte fra forskningssøknader stilet til NFR, over til EU. Det vil være oppstart av flere EU-prosjekter i 2017. Dette er svært positivt, samtidig som det er risiko knyttet til det. Det er viktig å få mest mulig forskning ut av bevilgningene, samtidig som vi ser at det er en risiko knyttet til administreringen av prosjektene.

2016 viser en nedgang i publiseringen ved AHO, men dette må ses i sammenheng med at det var svært aktiv publisering året før.

¹⁴ Dette er et anslag. Frist for rapportering av vitenskapelige 2016-publikasjoner er 31.mars 2017

¹⁵ Det andre kvantitative parameteret er et nytt nasjonalt styringsparameter fra og med 2016. AHO har som mål å få ytterligere tilslag på ett prosjekt under Horisont 2020 i 2017.

¹⁶ Dette er et anslag. Frist for rapportering av vitenskapelige 2016-publikasjoner er 31.mars 2017.

Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Virksomhetsmål 2.1

AHO skal gjennom utdanning, forskning og formidling innenfor sine kjernefag arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design både være en innovativ kraft i samfunns- og næringsutvikling og en kritisk evaluerende røst i endringsprosessene. Gjennom formidling og fagkritikk skal AHO bidra til at forskningsbasert kunnskap innenfor våre fag anvendes for å løse de store samfunnsutfordringene vi står foran. Dette forutsetter at vurderinger om relevans får stor betydning for forskningsprioriteringer.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	90,91	-	91

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	176,16	165,69	151,33	130
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	46,87	45,67	45,61	45

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
EU midler totalt ¹⁷	0	-21	211	2 300

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Oppdragsinntekter	1 140	2 193	926	500
Antall nye forskningsprosjekter fra NFR	2	2	2	2

¹⁷ Nytt lokalt parameter 2016

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED TREÅRIG GJENNOMSNITT	RESULTAT			MÅLSETNING
	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Antall nærings-ph.d.-er og offentlige ph.d.-er i perioden	1	1	1	2
Antall næringsfinansierte stillinger	1	1	1	2

RISIKOVURDERING

AHO er trygge på at våre uteksaminerte kandidater finner seg relevant jobb raskt, men vi ser at det i våre naboland har vært en reduksjon i studieplasser som følge av at svakere arbeidsmarked. AHO vil derfor følge arbeidsmarkedet for våre kandidater tettere, blant annet ved å utføre en egen arbeidsmarkedsundersøkelse for å få mer utfyllende informasjon om hvor våre kandidater går ut i jobb, for å utdype NIFU sin kandidatundersøkelse.

Det har vist seg å være krevende å følge opp innovasjonsmuligheter. Det vil være viktig å prioritere ressursene strengt strategisk for å utnytte ressursene og kompetansen på disse områdene effektivt.

Det er ressurskrevende å søke midler på flere fronter samtidig, det er derfor naturlig at når skolen fokuserer sin innsats mot å hente inn EU midler, så vil trykket på NFR og andre kilder bli lavere.

AHO produserer resultater innenfor

- muliggjørende teknologier og produkter
- innovasjonsløsninger
- tjenesteutvikling
- planforslag og framtidsscenarioer

Utfordringen er å dokumentere dette på en systematisk måte.

Sektormål 3 God tilgang til utdanning

Virksomhetsmål 3.1

AHO stiller høye krav til studenter og ansatte og skal legge til rette for en kunnskapsorganisasjon med et meget godt arbeids- og læringsmiljø. Som arbeidsplass skal AHO preges av likeverd, respekt, effektivitet og sjenerøsitet.

LOKALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Skår på hvordan studentene oppfatter studie- og læringsmiljø	4,1	4,0	4,0	4,2

Virksomhetsmål 3.2

AHO skal som en del av nettverkssamarbeid ta et nasjonalt ansvar for videreutdanning og systemer for livslang læring innen våre fagfelt. AHO skal opprettholde kontakten med tidligere studenter gjennom alumninettverk.

RISIKOVURDERING OG TILTAK

Det er av avgjørende betydning å få kritisk masse for videreutdanningsprogrammene, dette spesielt siden programmene er selvfinansierende og for at AHO kan opprettholde god faglig kvalitet. Risikoen er særlig høy innenfor master i arkitekturvern. Det må lages tiltak for hvordan AHO skal øke søknadstall til dette programmet om målet er å bygge et stabilt fagmiljø på feltet.

Det er utfordrende å ha kapasitet til å utvikle nye videreutdanningstilbud, da en oppstart vil være spesielt ressurskrevende.

AHO kan bli mer effektive ved økt gjennomstrømning, ved flere masterkandidater og ved å gjøre studiet enda mer fleksibelt med bruk av nettbaserte løsninger.

Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Virksomhetsmål 4.1

AHO skal forvalte sine samlede ressurser effektivt og offensivt, slik at kjerneaktiviteten prioriteres, strategiske valg følges opp og de faglige målene nås.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Antall studiepoeng per faglig årsverk	427	384	400,9	400

Virksomhetsmål 4.2

AHO skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser innenfor arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom konsentrasjon og arbeidsdeling.

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (Nasjonalt styringsparameter) i %	21,7	22,5	24,8	25

NASJONALT STYRINGSPARAMETER MED ÅRLIG VIRKNING	RESULTAT			MÅLSETNING
	2014	2015	2016	2017
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	32,36	22,42	13,77	12

RISIKOVURDERING OG TILTAK

Det er fremdeles behov for å øke kvinneandelen i toppstillinger, det ligger en mulighet i at det skal tilsettes i flere toppstillinger de nærmeste årene, og i interne opprykk for førsteamanuensis. Det er vesentlig at tiltak som ligger i Handlingsplan for likestilling og mangfold følges opp.

Styret har bedt om at AHO holder et øye med midlertidigheten, og at det vurderes å tilsette i åremålsstilling før annen midlertidighet velges. Dette følges opp av instituttene og tilsettingsorgan.

AHO må gjøre vurderinger av hvordan administrasjonen skal levere tilstrekkelig gode tjenester og forvaltning i årene som kommer. Både strukturendringene i sektoren og IKT-utvalgets anbefalinger vil danne grunnlag for veivalg for de administrative tjenestene. Det vil være naturlig å se på hvilke oppgaver som kan legges ut og hvordan AHO best og mest effektivt kan sikre støttetjenester og forvaltning.

VI. Budsjett for 2017

Styret vedtok i desember 2016 budsjett for 2017 med en revidering i februar 2017 etter at årsresultatet forelå.

Budsjett 2017	
	Vedtatt 2017
Tildelt fra KD	172,379,000
Tilført fra AHOs avsatte reserve/fond (inntil)	13,811,000
Til disp. fra bevilg.	186,190,000
<u>Inntekter</u>	
Sum inntekter	6,730,000
Sum bevilgning og andre inntekter	192,920,000
Sum til disposisjon	192,920,000
<u>Utgifter</u>	
Investeringer	3,300,000
Strategiske midler	1,000,000
Lønnsbudsjett, ord. drift	101,685,000
<u>Instituttene:</u>	
Kurs, timelærere, drift av institutter	10,670,000
Boligsatsing OBOS	500,000
FoU resultat	1,000,000
Prosjektoverskudd	2,219,000
Sum instituttene	14,389,000
Bruk av avsatt reserve/fondet (inntil)	13,811,000
<u>Drift og administrasjon:</u>	
Felles driftsbudsjett	43,916,000
Administrative enheter	14,170,000
Sum drift og administrasjon	58,086,000
Sum utgifter	192,271,000
Balanse	649,000

Bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet benyttes i stor grad til normal drift ved AHO.

Ved siden av husleie og driftskostnader til våre lokaler er det meste av Arkitektur- og designhøgskolens ressursbruk knyttet til lønn. God styring av personalressursene er viktig for å kunne opprettholde et forsvarlig og ønskelig handlingsrom fremover.

I budsjettet for 2017 er det satt av 3,3 millioner kroner til ordinære investeringer. I tillegg er det satt av betydelige midler til fornying av møbler og inventar de neste årene, samt istandsettelse av sydflyøyen i Maridalsveien 29.

VII. Styrets kommentarer til AHOs regnskap for 2016

Institusjonens formål

AHO er en selvstendig vitenskapelig høgskole på universitetsnivå ("specialized university") som omfatter disiplinene arkitektur, design, urbanisme og landskapsarkitektur. AHO driver kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå. AHO skal videreføre det beste i sin akademitradisjon og transformere denne inn i en ny institusjonskultur der den akademiske kunnskapsbasen er tydeligere, FoU-orienteringen mer gjennomgripende og det flerfaglige perspektivet sterkere. AHOs målsettinger og overordnede strategier er formulert i Strategisk plan 2020 som styret vedtok i 2010.

Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i samsvar med reglene

Regnskapet er avlagt i henhold til reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra overordnet departement og de statlige regnskapsstandarder (SRS) som gjelder for et statlig periodisert regnskap. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmalen for universiteter og høgskoler, og gir et dekkende bilde av høgskolens virksomhet i regnskapsåret.

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i regnskapsprinsippene i forhold til regnskapsavleggelsen for 2015.

Høgskolens revisor er Riksrevisjonen.

Institusjonens drift i perioden

Inntekter

Sum driftsinntekter utgjorde 196,6 mill. og økte med 9,4 mill. sammenlignet med 2015, noe som er en økning på 5 %. Bevilgningsinntekten økte fra 161,1 til 169,8 mill. Dette er en økning på 8,7 mill., eller 5,4 % inkludert tilleggsbevilgning til mulighetsstudie for forpliktende samarbeide som utgjør 2,5 mill.

AHOs andel av eksterne inntekter, dvs. inntekter utenom bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet, har de siste årene holdt seg på et nivå mellom 12 -15 %. I 2016 er andelen eksterne inntekter på 12,4 %. I 2005 var andelen nede i 2 %. AHO har de senere årene hatt en bevisst satsing for å utvikle institusjonen til en forskningsinstitusjon.

Oppdragsinntekter har også hatt en positiv utvikling de samme årene. I 2016 var oppdragsinntektene på kr 0,9 mill. AHO har arbeidet bevisst for å øke disse inntektene de siste årene.

Kostnader

Sum driftskostnader økte med 9,1 mill, noe som er en vekst på 5%. Veksten er størst på andre driftskostnader, mens lønnskostnader har kun en liten økning.

Andel lønnskostnader av totale driftskostnader har holdt seg stabilt på ca. 60% i årene 2009-2011. I 2016 er andelen ca. 62 %. Dette er på samme nivå som i 2015. Styrets intensjon er å holde lønnskostnadene på det nivået det nå har for å unngå en økt andel faste kostnader og redusert handlingsrom.

Lønnskostnadene økte med 2,7 mill. i 2016. Dette er en økning på 2,3% sett i forhold til fjoråret. Økningen utover lønnsoppgjøret skyldes primært vekst i antall årsverk og noe økt bruk av timelærere.

Andre driftskostnader har økt med 6 mill. sammenlignet med 2015, noe som utgjør en økning på 9,8%.

Avskrivningskostnadene er på samme nivå som i 2015.

Resultatet

Resultatet for bevilgningsfinansiert virksomhet viser et mindreforbruk på 3,7 mill. for 2016. Dette kommer av økte inntekter, noe lavere investeringer og driftskostnader enn forutsatt. Tilsvarende resultat for 2015 var et mindreforbruk på 3,2 mill.

Oppdragsfinansiert aktivitet viser et overskudd på 0,3 mill, mens tilsvarende tall for 2015 var 0,6 mill.

Samlet sett har høgskolen god kontroll på både inntekter og kostnader.

Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

Resultater

Resultat av ordinære aktiviteter inklusive oppdragsvirksomhet og finanskostnader er positivt med kr 4,0 mill. for 2016. For 2015 var tilsvarende 3,8 mill.

Årets resultat fra oppdragsfinansiert aktivitet er kr 275 000. For 2015 var resultatet kr 598 000. AHO har nå en virksomhetskapital på kr 1.106 000.

Inntekter

Totale driftsinntekter inklusive bevilgning og investeringer er 5,2 mill. høyere enn budsjettet. Store deler av dette avviket skyldes høyere inntekter innenfor oppdragsvirksomhet, bidragsvirksomhet og andre driftsinntekter samt lavere investeringer.

Kostnader

AHOs totale driftskostnader på kr 192,5 mill. og er 2,8 mill. lavere enn budsjettet. Andre driftskostnader er økt med 9,8 % fra 2015 til kr 67,3 mill. i 2016.

Lønnskostnadene er økt med 2,3 % til kr 119,6 mill og er 0,8 mill høyere enn budsjettet. Denne økningen skyldes normal lønnsutvikling.

Ledelsens oppfatning er at AHO har kontroll med egen kostnadsutvikling, men styret vurderer at det ikke er rom for større økninger i 2017 av utgiftsposter som gir langtidsvirkninger på AHOs budsjett.

Investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Investeringene i perioden er på kr. 3,1 millioner og er 1,4 mill mindre enn budsjettet. Disse knytter seg til investeringer i IKT utstyr, inventar, maskiner og noen investeringer i bygget.

Det er planlagt økte investeringer i bygget og inventar de nærmeste årene. Dette drives både av et utskiftningsbehov og et utviklingsbehov. Høgskolen har som mål å rehabilitere sørfløyen i løpet av 2017 og våren 2018 slik at lokalene kan tas i bruk før studiestart høsten 2018. AHO øremerker midler til nødvendig inventar og utstyr. Prosjektet vil medføre noen økninger i høgskolens leiekostnader. Rehabiliteringen vil bli foretatt i regi av Statsbygg. I 2016 byttet AHO driver av kantinen. I den forbindelse er det behov for mindre tilpasninger i lokalet. Inventaret i kantinen er også nå så slitt at det er behov for utskiftninger og oppgraderinger, og det er planlagt flere investeringer i 2017 til dette formålet

Utvikling i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert aktivitet relatert til tildelingen fra Kunnskapsdepartementet (vårt overskudd innen ordinær drift) er ved utgangen av året økt med kr. 3,7 mill. kroner. Totalt sett er AHOs avsetninger ved utgangen av 2016 kr. 22,5 millioner.

Avviket skyldes både merinntekter samt noe mindreforbruk ved våre institutter og investeringer.

Ambisjonsnivået for aktiviteter har vært høyt og flere planlagte aktiviteter er utsatt til 2017 og 2018. Dette gjelder også flere investeringer i inventar og utstyr.

Avsetningen tilsvarer ved utgangen av 2016 ca. 13,1 % av AHOs bevilgning fra Kunnskapsdepartementet. Dette overstiger styrets mål om en avsetning på om lag 5 % av total årlig bevilgning. Deler av avsetningen er planlagt brukt i årene 2017-2019.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

8.mars 2017

Rina Brunsell Harsvik
Styreleder

Hilde Angelfoss

Sven Felding

Petter Eiken

Marius Nygaard

Andrew Morrison

Mari Lending

Brita Nøstvik

Elisabeth Ulrika Sjødahl

Aurora R. Fiveland

Miriam Landa Kvaleberg

VII. Årsregnskap 2016

Resultatregnskap				
Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				
Org.nr: 971526378				
Tall i 1000 kroner				
	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	172 271	159 421	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	14 338	15 315	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	5 166	9 968	RE.5
Andre driftsinntekter	1	4 812	2 511	RE.6
Sum driftsinntekter		196 587	187 215	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	119 608	116 881	RE.8
Varekostnader		0	0	RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	5 589	5 225	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	67 330	61 261	RE.10
Sum driftskostnader		192 528	183 367	RE.14
Driftsresultat		4 059	3 848	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	33	70	RE.16
Finanskostnader	6	68	75	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-35	-4	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		4 024	3 844	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 l	-3 749	-3 246	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	8	-275	-598	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-4 024	-3 844	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Balanse				
Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4	0	0	AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	1616	0	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 616	0	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	0	0	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	3 077	2 748	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	9 886	14 296	AII.03
Anlegg under utførelse	5	0	0	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		12 963	17 044	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer og aksjer og andeler	11	0	0	AIII.03
Obligasjoner		0	0	AIII.04
Andre fordringer		0	0	AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0	AIII.1
Sum anleggsmidler		14 579	17 044	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0	BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	2 340	2 738	BII.1
Andre fordringer	14	9 861	11 377	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		12 201	14 114	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	51 024	44 050	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	1 501	1 362	BIV.2
Kontanter og lignende	17	0	0	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		52 525	45 412	BIV.4
Sum omløpsmidler		64 726	59 526	BIV.5
Sum eiendeler		79 305	76 570	BV.1

Balanse				
Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Innskutt virksomhetskaper				
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0	CI.01
Opptjent virksomhetskaper	8	1 106	831	CI.03
Sum virksomhetskaper		1 106	831	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0	CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	22 472	18 531	CII.02
<i>Sum avregninger</i>		22 472	18 531	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	14 579	17 044	CIII.01
<i>driftsmidler</i>		14 579	17 044	CIII.1
Sum statens kapital		38 157	36 407	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		14 651	14 560	DIII.1
Skyldig skattetrekk		4 251	3 906	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		4 031	3 987	DIII.3
Avsatte feriepenger		9 364	9 184	DIII.4
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	2 789	1 407	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	273	484	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	5 788	6 635	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		41 148	40 163	DIII.7
Sum gjeld		41 148	40 163	DV.1
Sum virksomhetskaper og gjeld		79 305	76 570	SKG.1

Kontantstrømpoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)					
Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo					
Tall i 1000 kroner	Note	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		169 806	161 074	172 379	KS.1
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0	KS.2
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		10 165	12 971	0	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		12 977	10 185	0	KS.6
innbetaling av refusjoner		2 290	1 362	0	KS.9
andre innbetalinger ²⁾		1 567	3 449	6 730	KS.10
Sum innbetalinger		196 806	189 041	179 109	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		120 383	116 844	112 355	KS.11
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		66 102	68 050	58 086	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		48	237	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		0	0	0	KS.15
Sum utbetalinger		186 533	185 131	170 441	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		10 273	3 911	8 668	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-3 125	-6 878	0	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		33	70	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		-68	-75	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-3 160	-6 882	0	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskaper		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾					
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		7 113	-2 972	8 668	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		45 412	48 384		KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens		52 525	45 412	8 668	KS.BEH

* <i>Avstemming</i>	Note	31.12.2016	31.12.2015
resultat av periodens aktiviteter		4 024	598
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-3 749	0
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15		
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	
ordinære avskrivninger		5 589	5 225
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		3 749	3 246
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-3 125	-6 878
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-2 465	1 653
endring i varelager		0	0
endring i kundefordringer		398	826
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		1 382	-2 739
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0
endring i leverandørgjeld		91	3 443
effekt av valutakursendringer		0	
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		3 160	6 878
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen stats		191	-13
endring i andre tidsavgrensingsposter		1 027	-8 328
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		10 273	3 911

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo						
Tall i 1000 kroner						
Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter						
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring	
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	51024	44050	6 974	
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	
640205	Tøyenfondet ³⁾		0	0	0	
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0	
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	
						Regnskap
Beholdninger rapportert i likvidrapport 1)						31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank						
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			17		44050	
Endringer i perioden (+/-)					6974	
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>			17		51024	
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾						
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank			17		0	
Endringer i perioden (+/-)					0	
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>			17		0	
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev						
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst			Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler			189 806
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter			0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter			0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning			0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesopp-gaver			0
281	Felles tiltakfor univ. og hs	01	Driftsutgifter, kan ryttes under post 70			0
281	Felles tiltakfor univ. og hs	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres			0
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>						0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx				0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx				0
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>						0
Sum utbetalinger i alt						189 806

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo			
Tall i 1000 kroner			
Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	169 806	161 074	172 379
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-3 125	-6 878	
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	5 589	5 225	
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	172 271	159 421	172 379
<i>* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/ varige driftsmidler av periodens bevilgning/ driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	0
<i>* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	172 271	159 421	172 379
<i>Gebyrer og lisenser ¹⁾²⁾</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	530	108	0
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	530	108	0
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	11 826	13 741	6 730
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	11 826	13 741	6 730
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	12 356	13 849	6 730

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene NI.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje NI.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	111	207	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1 715	1 322	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	-55	-42	0
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	1 771	1 487	0
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	211	-21	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	211	-21	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 982	1 466	0
<i>1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.</i>			
<i>2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.</i>			
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	14 338	15 315	6 730
<i>* Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, jf. også note 9.</i>			
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Statlige etater	26	140	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	10	792	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	1 228	1 261	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	1 264	2 193	0

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>			
Andre salgs- og leieinntekter 1	2 540	6 387	0
Andre salgs- og leieinntekter 2	1 363	1 389	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	3 903	7 775	0
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)			
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	4 812	2 511	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	4 812	2 511	0
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾</i>			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0
<p>1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.</p>			
Sum driftsinntekter	196 587	187 215	179 109

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo			
Tall i 1000 kroner			
Note 2 Lønn og sosiale kostnader			
DEL I			
	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Lønninger	84 531	82 371	N2.1
Feriepenger	10 083	9 996	N2.2
Arbeidsgiveravgift	14 215	14 100	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	10 842	10 388	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-2 074	-1 663	N2.5
Andre ytelser	2 011	1 689	N2.6
Sum lønnskostnader	119 608	116 881	N2.7
Kontrollsum			
Differanse			
Antall årsverk:	129	134	N2.8
<i>1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>			
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.</i>			
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.</i>			
<i>Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.</i>			
DEL II			
Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 275 000		
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	100 000		
Administrerende direktør	893 950		
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	
Styremedlemmer fra egen institusjon			
Eksterne styremedlemmer	200 000		
Styremedlemmer valgt av studentene	48 279		
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon			
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer			
Varamedlemmer for studentrepresentanter	7 722		
<i>Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.</i>			

Note 3 Andre driftskostnader			
	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Husleie	26 940	25 819	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	43	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	165	175	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	6 626	5 971	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	917	820	N3.5
Mindre utstyranskaffelser	3 296	3 557	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 523	1 324	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	6 165	6 906	N3.8
Reiser og diett	8 322	6 971	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	12 333	9 718	N3.10
Sum andre driftskostnader	67 330	61 261	N3.11

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo					
Tall i 1000 kroner					
Note 4 Immaterielle eiendeler					
	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	0	0
+Tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	3 530	0	0	3 530
-Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	3 530	0	0	3 530
-akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0
-nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-1 051	0	0	-1 051
-ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-862	0	0	-862
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2016	0	1 617	0	0	1 617
Avskrivningssatser (levetider)	Spesifikt		5 år / lineært		
1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler					
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.					
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:				31.12.2016	31.12.2015
Public 360				197	0
Ny WEB-side				3 333	
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler				3530	0

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo								
Tall i 1000 kroner								
Note 5 Varige driftsmidler								
	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	0	0	13 861	51 899	65 760
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	760	736	1 496
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	0	0	0	0	14 621	52 635	67 256
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	-11 113	-38 453	-49 566
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-431	-4 296	-4 727
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2016	0	0	0	0	0	3 077	9 886	12 963

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo			
Tall i 1000 kroner			
Note 6 Finansinntekter og finanskostnader			
	31.12.2016	31.12.2015	
Finansinntekter			
Renteinntekter	6	7	
Agio gevinst	27	63	
Oppskrivning av aksjer	0	0	
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	
Annen finansinntekt	0	0	
Sum finansinntekter	33	70	
Finanskostnader			
Rentekostnad	33	20	
Nedskrivning av aksjer	0	0	
Agio tap	35	54	
Annen finanskostnad	0	0	
Sum finanskostnader	68	75	
<i>1) Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>			
Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0	
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0	
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0	
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0	
Sum mottatt utbytte	0	0	
<i>2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<u>Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:</u>			
	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	1 616	0	808
Balanseført verdi varige driftsmidler	12 963	17 044	15 004
Sum	14 579	17 044	15 812
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:			12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:			15 812
Fastsatt rente for år 2016:			1,15 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:			182
Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"			
<i>3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.</i>			

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	
<i>Tall i 1000 kroner</i>	
Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)	
Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.	
Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.	
Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.	
Innskutt virksomhetskaper:	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2016	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2016	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2016	0
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 31.12.2016	0
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2016	0
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016	831
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	275
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2016	1 106
Sum virksomhetskaper 31.12.2016	1 106
Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)	

Note 13 Kundefordringer		
<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015
Kundefordringer til pålydende	2 550	2 918
Avsatt til latent tap (-)	-210	-180
Sum kundefordringer	2 340	2 738
Note 14 Andre kortsiktige fordringer		
<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	0	77
Reiseforskudd	529	739
Personallån	187	264
Andre fordringer på ansatte	20	7
Forskuddsbetalte kostnader	8 556	9 504
Andre fordringer	569	785
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	9 861	11 377
* gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.		

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)				
Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.				
Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:				
Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhetskapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Ubrukte midler ved enhetene	1 800		2 687	-887
Prioritert oppgave 2	0		0	0
Prioritert oppgave 3	0		3 246	-3 246
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM utsatt virksomhet	1 800	0	5 933	-4 133
<i>Strategiske formål</i>				
Landskapsutdanningen i Tromsø	2 000		1 000	1 000
Prioritert oppgave 2	0		0	0
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM strategiske formål	2 000	0	1 000	1 000
<i>Større investeringer</i>				
Utskiftning av møbler/oppgradering av kantinen/resepsjon	3 500		1 220	2 280
Langsiktige investeringer i bygget	11 215		7 136	4 079
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		2 000	-2 000
SUM større investeringer	14 715	0	10 356	4 359
<i>Andre avsetninger</i>				
Forskningsstimulering/evaluering	950		0	950
Andre formål ¹⁾	0		0	0
Mulighetsstudie for forpliktende samarbeide	2 073		0	2 073
Andre formål ¹⁾	1 000		1 500	-500
SUM andre avsetninger	4 023	0	1 500	2 523
Sum Kunnskapsdepartementet	22 538	0	18 789	3 749
Andre departementer				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	22 538	0	18 789	3 749

Inntektsførte bidrag:				
Andre statlige etater				
Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre statlige etater	0	0	0	0
Norges forskningsråd				
Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0
Regionale forskningsfond				
Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0
Andre bidragsyttere*				
Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre bidragsyttere	0	0	0	0
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	-66		-257	191
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	22 472	0	18 532	3 940
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				-191
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				3 749

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts			
Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:⁴⁾			
	Avsetning pr.	Avsetning pr.	Endring i perioden
<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
Driftsmidler	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
<i>Andre departementer</i>			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
<i>Andre statlige etater (unntatt NFR)</i>			
Tiltak/opp-gave/formål	424	658	-233
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0
Sum andre statlige etater	424	658	-233
<i>Norges forskningsråd</i>			
Tiltak/opp-gave/formål	214	-345	559
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	214	-345	559
<i>Regionale forskningsfond</i>			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
<i>Andre bidragsytere¹⁾</i>			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	86	0	86
Næringsliv og private bidragsytere	981	1 039	-58
Øvrige andre bidragsytere	97	38	59
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	986	16	970
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag¹⁾	2 150	1 094	1 056
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	2 150	1 094	1 056
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	2 789	1 407	1 382
<i>Gaver og gaveforsterkninger</i>			
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver i	2 789	1 407	1 382

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo			
Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
<i>Tall i 1000 kroner</i>			
DEL I			
Opptjente, ikke fakturerte inntekter			
	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	0	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	0	0	N16.1
Kontrollsum			
Diff.			
DEL II			
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
	31.12.2016	31.12.2015	
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	273	484	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	273	484	N16.2
<i>Prosjektene spesifiseres etter sin art.</i>			
<i>1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.</i>			
<i>2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.</i>			

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo			
Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾			
<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	51 024	44 050	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	1 501	1 362	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	52 525	45 412	N17.4
1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.			
2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.			
3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.			
Note 18 Annen kortsiktig gjeld			
<i>Tall i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referans
Skyldig lønn	1 861	1 654	N18.1
Skyldige reiseutgifter	773	734	N18.2
Annen gjeld til ansatte	0	0	N18.3
Påløpte kostnader	1 388	1 114	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	1 767	3 132	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	5 788	6 635	N18.7
Kontrollsum			
Diff.			
1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet. Alle vesentlige poster skal spesifiseresi egne avsnitt under oppstillingen.			
2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.			

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo							
Note 30 EU-finansierte prosjekter							
Tall i 1000 kroner							
Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltaksprogrammer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
EU-cost, 121301	TU1204				-10	-10	ja/nei
HERA: PreArc, 101505	HERA.15.002.JRP-UP				221	221	ja/nei
Prosjekt 3					0	0	ja/nei
Øsv					0	0	ja/nei
Sum		0	0	0	211	211	
Forklaring							
<p>Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonerprogrammer til FP7.</p>							

Årsrapport (2016–2017) Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Virksomhet:Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo				
Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport				
Tall i 1000 kroner				
	Budsjett pr:	Regnskap pr:	Avvik budsjett/ regnskap	Regnskap pr:
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	170 826	172 271	-1 445	159 421
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	15 039	14 338	701	15 315
Salgs- og leieinntekter	1 600	5 166	-3 566	9 968
Andre driftsinntekter	3 955	4 812	-857	2 511
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>191 420</i>	<i>196 587</i>	<i>-5 167</i>	<i>187 215</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	118 806	119 608	-802	116 881
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle	5 520	5 589	-69	5 225
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	71 031	67 330	3 701	61 261
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>195 357</i>	<i>192 528</i>	<i>2 829</i>	<i>183 367</i>
Driftsresultat	-3 937	4 059	-7 996	3 848
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	33	-33	70
Finanskostnader	0	68	-68	75
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-35</i>	<i>35</i>	<i>-4</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-3 937	4 024	-7 961	3 844
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	0		-3 246
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	-275	275	-598
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-275</i>	<i>275</i>	<i>-3 844</i>
Periodens resultat	-3 937	3 750	-7 687	0
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Arkitektur- og designhøgskolen i		
Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet		
<i>Tall i 1000 kroner</i>		
Indikator	31.12.2016	31.12.2015
<i>Tilskudd fra EU</i>	211	-21
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	11 826	13 741
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	11 826	13 741
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	1 771	1 487
- tilskudd fra statlige etater	530	108
- oppdragsinntekter	1 264	2 193
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	3 564	3 787

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Maridalsveien 29
Postboks 6768 St. Olavs plass
NO- 0130 Oslo
Sentralbord: +47 22 99 70 00
www.aho.no